

ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତୀ

ବିକ୍ରମ ଚନ୍ଦ୍ର

କା ଯା ସୂର୍ଯ୍ୟ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଦାସ

ଛାୟାସୂର୍ଯ୍ୟ

ଅନୁବାଦ, ସଂପାଦନା ଓ ପ୍ରକାଶନ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଦାସ

ମୂଖ୍ୟ-ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା କଲେଜ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ

୧୯୭୩

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଶିଳ୍ପୀ
ଶ୍ରୀ ଶିବ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

CHHAYA SURYA

by :

Brahmananda Das

ମୁଦ୍ରଣ

ଶ୍ରୀ କଳ୍ପଚକ୍ର ପ୍ରେସ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ସତନ, କଟକ
ଶାନ୍ତିନିବାସ ବାଣୀଭଣ୍ଡାର, କଟକ

ମୂଲ୍ୟ

ତିନିଟଙ୍କା ପଚାଶ ପଇସା ମାତ୍ର

ଯେଉଁମାନେ ମୋତେ ମଣିଷ କରୁଛନ୍ତି,

ମୋର ପରମ ପୁରୁଷାତ୍ମା ପିଉସୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ଗୌରମଣି ଦାସ

ଓ

ମମତାମୟୀ ଭଗିନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଣ୍ୟବତୀ ଦାସକ

ହାତରେ.....

କହି ରଖେ.....

ବିଶ୍ୱ ଶତାବ୍ଦୀର ପଶ୍ଚିମ-ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରତିରୂପାଳୀ କବିଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସବୁର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାନ୍ତରଣ ସଂକଳନ ଛଦ୍ମାବୃତ୍ତି । ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟାଘ୍ର ପଶ୍ଚିମ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ ନାହିଁ । ଏଣୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର କବିତା ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମରେହିଁ ଅନୁବାଦ କରୁଛି । ଯେଉଁ ଛଦ୍ମ ପ୍ରମୁଖରୁ ମୁଁ ଏ ସଂକଳନଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି ସେ ସମସ୍ତ ହେଉଛି—

- ୧ । Modern European Poetry—Ed. W. Barnstone.
- ୨ । Poems of Our Time (Everyman)
- ୩ । The Oxford Book of English Verse.
- ୪ । The Faber Book of Modern Verse.
- ୫ । An Anthology of American Literature.
- ୬ । The Longmans Book of English Verse
Ed. Philip Wayne.
- ୭ । Collected Poetry of A. E. Housman (Penguin)
- ୮ । Selected Poetry of Robert Frost (Penguin)
- ୯ । Selected Poems Rilke (Penguin)
- ୧୦ । Selected Poems. W. B. Yeats.
- ୧୧ । Collected Lyrics, Edna St. V. Millay
- ୧୨ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇଂରାଜୀ ପଦିକା Encounterର ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଏ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରଥମ । ପ୍ରତି କବିତାର ନିମ୍ନରେ ମୂଳ କବି ଓ କବିତାର ନାମୋଲ୍ଲେଖ କରୁଛି । ଇଂରାଜୀ କବିଗଣ ଆମର ଅତି ପରିଚିତ, ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟାଘ୍ର ଅନ୍ୟ କବିଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ ଦେଇଛି ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ-ସାହିତ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇନାହିଁ, ତେଣୁ ଅନୁବାଦ-ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ସାଧାରଣରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅସିନାହିଁ । ଏ ଛଦ୍ମ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଏହି

କାରଣରୁହିଁ ବଡ଼ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା, ମାତ୍ର ମୋର ପ୍ରିୟ ଗୁପ୍ତ ସାହୁକ୍ୟ-
ପ୍ରାଣ ଶ୍ରୀମାନ୍ ରବିସାହି ବାରମ୍ବାର ଉତ୍ସାହକ କରି ମୋତେ ଏହାର ପ୍ରକାଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ହୁରୁକିତ କରିଛନ୍ତି, ଏଣୁ ତାଙ୍କଠାରେ ମୁଁ ବିଶେଷ ରଖି । ଏ ସଂକଳନଟି ଯଦି
ପାଠକଙ୍କର ଘେନା ହୁଏ, ଅନ୍ୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ିବାର ସାହସ ବାନ୍ଧବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ମାନାସ୍ପଦ ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀ ଶିବ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ବନ୍ଦର
ସୃଷ୍ଟି । ତାଙ୍କର ସ୍ନେହଦାନ ମୋ ଜୀବନରେ ଅଭିମୁଖ ରହିବ ।

ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ସ୍ଥାନରେ ଉଭୟ କାବ୍ୟଜ୍ଞ ଓ ଓଡ଼ିଆରେ ସ୍ୱାଭାବିକ
ମୁଦ୍ରଣକ୍ଷେତ୍ର ସୂଚି ରହିଯାଇଛି, ତେଣୁ ମୋର ପାଠକଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ—ଶୁଦ୍ଧ ଅକ୍ଷର
ପୂରାଇ ପଢ଼ିବେ, ଲେଖନକାରିର ଦୋଷ ନ ଧରିବେ ।

ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଦାସ

ସୂଚୀ

॥ ଜମ୍ମାନୀ କବିତା ॥

ମୁଖା : ମନ୍ଦର	୧
ଦେମନ୍ତ	୨

॥ ପରାସୀ କବିତା ॥

ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀର ଚିତାକନ	୩
କବିତା - ୧	୬
କବିତା - ୨	୭
ଦୁରେଇ ଯିବା	୮
ସୂର୍ଯ୍ୟ	୯
ମୁଷିକ	୧୦
ହାତୀ	୧୧
ଶିଖାଶିଖି	୧୨
ମୃତ୍ୟୁ	୧୩
ଅକ୍ଷୋବର ଚନ୍ଦ୍ରନ	୧୪
ରୁଲିବା ଆମେ ଏଇଭଳି	୧୫

॥ ଫ୍ରେନୀୟ କବିତା ॥

ପୃଥ୍ବୀ ଅଧିକ କହୁ ନୁହେଁ	୧୬
ହଜିଲ ବୃକ୍ଷ	୧୭
ସକାଳ	୧୮
ଆଲୋକ	୨୦
ପକ୍ଷୀ କପର ଗୀତଗାଏ	୨୧
ସୂର	୨୨

ପୁଷ୍ପ ଉଦୟ	୨୩
ଏକକା ଏକ ସୁବଚନ ଅବର୍କିତ	୨୪
ପଦ ମୋର ପୁର ମରେ ଏ ମାଟିରେ	୨୫

। ଲୁଟିନ୍—ଅମେରିକାର କବିତା ॥

ନିଷର୍ଗବିଷ	୨୬
ସାକ୍ଷୀ	୨୭
ଏକଦସ୍ୟବୀର	୨୯
ସତ୍ୟପଥ	୩୦
ସବନର ଦୁଃଖ	୩୧
କଳା	୩୨

॥ ଗ୍ରୀକ୍ କବିତା ।

ସୁନ୍ଦର	୩୪
ମୋ କାମାକ୍ଷ ଅଖି	୩୬

॥ ଇତାଲୀୟ କବିତା ॥

ବିଶ୍ୱସ	୩୮
ମୃତ୍ୟୁ—ପଦ୍ୟ	୩୯

॥ ଗୁର୍ଜା କବିତା ॥

ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ	୪୦
ମାଗଣା	୪୧
ବନ୍ଧୁର ସଙ୍ଗୀତ	୪୨

॥ କାନାଡା କବିତା ॥

କେନ୍ଦ୍ର	୪୩
---------	----

॥ ମାରିନ୍ କବିତା ॥

ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି	୪୪
ସ୍ଥିତି, ଲୁଚାଯିବ ସଙ୍ଗତ	୪୫

ନିଆଁ ଓ ବରଫ	୪୭
ବାସ	୪୭
ସୁଖ	୪୮
ବାତ	୪୯
ଶୋଚ	୫୦
ବସନ୍ତ	୫୧
ଦେଉଳିଏ	୫୨
ଅନନ୍ଦ	୫୩
ଖାଇପାନ, ପାର୍ବରେ	୫୪

॥ ରୁଷୀୟା କବିତା ॥

ଦିବ୍ୟ ଦେ ଚନ୍ଦ୍ର	୫୫
-----------------	----

॥ ରୁମାନୀୟା କବିତା ॥

ସେକ୍ସପିୟର	୫୬
ଅନ୍ଧକାର	୫୮

॥ ଅର୍ମେନୀୟା କବିତା ॥

ଦୃଷ୍ଟ	୬୦
-------	----

॥ ଇଂରାଜୀ କବିତା ॥

କ୍ରୀମ ଅଫ ପାଇଁ	୬୧
ପଥର, ଲୁହା ଏବଂ...	୬୨
ବିଶିଷ୍ଟ କବିତା	୬୩
ଯେତେବେଳେ	୬୪
ସ୍ତ୍ରୀ	୬୫
କମଳା	୬୬
ଗୋଟିଏ ଗ୍ରନ୍ଥ	୬୮

ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଜନ୍ମ	୭୯
ବନ୍ଧିର ଅନସ୍ତ ଆଖି	୭୦
ବୁଢ଼ା	୭୧
ଶରତ	୭୨
ଡକ୍ଟର ଉଦ୍ଧୂରେ	୭୩
ଦ ଶା	୭୪
ସେମାନେ ଘାତସ୍ଥାୟୀ ନୁହନ୍ତି	୭୫
ହାତଧରିବା	୭୬
ସନ୍ତାନସ୍ଥାନା	୭୭
ତଥାପି	୭୮
ଦିନମାନେ	୭୯
ହୃଦୟର ମଣିଷ	୮୦
କୁହନ୍ତୁ ହିଁ ବା ନାଁ	୮୧
ଶର ବସ୍ତ୍ରାନ	୮୦
ତା'ର ମୃତ୍ୟୁପରେ	୮୩

॥ କର୍ମାନ୍ତୀ କବିତା ॥

ମୁଖା : ମନ୍ଦର

ମୋ ଘର କାନ୍ଥରେ ଝୁଲେ ଜାପାନୀ ଶିଳ୍ପଟି
ଏକ ମନ୍ଦ ଗୁଣସର ମୁଖା,
ସୁନାର ଲଗରେ ବଢ଼ୁଛି ।

ସହାନୁଭୂତି ସହ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି ତାକୁ •
ତାର କପାଳରେ ପୁଲିଉଥିବା ଶିରଗୁଡ଼ିକୁ
ଯାହା ଜଣାଏ କେତେ ଯେ ସନ୍ତାନ
ମନ୍ଦ ହେବା ପାଇଁ !

BERTOLT BRECHT (1898—1956)

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଅନ୍ୟତମ ବଳିଷ୍ଠ କର୍ମାନ୍ତ କବି ଓ ନାଟ୍ୟକାର
କବିତାଟି ତାଙ୍କ “Mask of Evil” ଅନ୍ତର୍ଭାବ ।

ହେମନ୍ତ

ପଥ ଝରେ ପଥ ଝରେ ଶୂନ୍ୟରୁ ଝରି ଝରି ପଡ଼େ
ସତେ ଦୂର ଆକାଶରେ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଅନେକ କାନନ
ପ୍ରଜାଶ୍ୟାନ ରାଣ ନେଇ ଯେହ୍ନେ ସବୁ ଝରି ଝରି ପଡ଼େ ।

ଏବଂ ପୃଥିବୀ ଝରେ ପ୍ରତି ରାସେ,
ତ୍ୟକ୍ତ ଗତିପଥ,

ଛୁଲକର ନକ୍ଷତ୍ର ଶଙ୍ଖଳ
ନିସଙ୍ଗତାର ହାତୀକାରେ ।

ଆମେ ମଧ୍ୟ ଝରିପଡ଼ୁ । ଏଇ ହାତ—ସେ ତ ଝରିପଡ଼େ
ଏବଂ ଦେଖ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝରନ୍ତି,
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏ ଝରିବା ବୋଗାନ୍ତି ।

ତଥାପି ରହିଛି ଜଣେ
ଯାଇ ହାତ କୋମଳ ପୁଣିରେ
ଧରିରଖେ ଚରନ୍ତନ
ଏଇ ସବୁ ଯେତେ ପତନକୁ ।

*

RAINER MARIA RILKE (1875—1926)

ଚଳିତ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମ ପାଦରେ ଜର୍ମାନୀ ସାହିତ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ବଳିଷ୍ଠ କରି George.
Hofmannsthal ଓ Rilkeଙ୍କୁ ପାଇ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛୁ । ଗଲକେ ଆଧୁନିକ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ତାଙ୍କ କବିତା ଛନ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି—
Das Stundenbuch, Das Buch Der Bilder, Neue
Gedichte, Die Sonette An Orphues. ‘ହେମନ୍ତ’ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କବିତା
“Autumn”ର ଭାଷାନ୍ତର ।

॥ ପରାସୀ କବିତା ॥

ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀର ଚିନ୍ତାଙ୍କନ

ପ୍ରଥମେ ଏକ ପଞ୍ଜିର ଅଙ୍କନ କରି

ଖୋଲାଇବା ଦ୍ଵାର

ଅଙ୍କନ କରି

ଯାହା ସୁନ୍ଦର

ଯାହା ସରଳ

ଯାହା କମଳାୟ

ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ

ପକ୍ଷୀଟିର

ତାପରେ ଚିତ୍ରପଟକୁ ଗଛରେ ଲଗାଅ

ବଗିଚାରେ

କାଠରେ

ଅବା ଅବଶ୍ୟକ

ଲୁଗାଅ ଗଛର ପଛରେ

ଧୀରେ

ନିଶ୍ଚଳେ

କେବେ ପକ୍ଷୀ ହଠାତ୍ ଆସିଯାଇ ପାରେ

ଅବା ସିଏ ଆସିବାର ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ

ବହୁବର୍ଷ ନେଇପାରେ

ପୈର୍ବ୍ୟହର ଦୁଃଖନାହିଁ

ଅପେକ୍ଷା କର

ଅପେକ୍ଷା କର

ଦରକାର ହେଲେ ବହୁବର୍ଷ

କ୍ଷିପ୍ର ଅବା ମଠ ଆସିବାରେ

କ୍ଷଣିକ ସଫଳତା କରେନା ନିର୍ଭର

ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷୀ ଆସିବ

ଯଦି ଆସିବ

ଗଣ୍ଡର ମରକତା ସହ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର

ପଞ୍ଜୁଶ ମଧ୍ୟକୁ ସେ ଆସିବା ଯାଏ

ଅପେକ୍ଷା କର

ଏବଂ ପଞ୍ଜୁଶକୁ ଆସିଲେ

ତୁଳୀରେ କବାଟଟିକୁ ଧୀରେ ବନ୍ଦକର

ତାପରେ ଅଙ୍ଗନ କର

ପଞ୍ଜୁଶର ଗୋଟି ଗୋଟି ଲୁହାକାତ

ଯଦନିଅ ପରଟିଏ ଛୁଏଁ ଯେପରି ତାହାକୁ

ତାପରେ ଅଙ୍ଗନ କର ବୃକ୍ଷଟିକୁ

ବାହୁନିଅ ତାର ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଶାଖାକୁ

ପକ୍ଷୀପାଇଁ

ଅକଳନ ପରୁ ନଶ୍ନା ଓ ସଦ୍ୟ ପବନ
 ସୂର୍ଯ୍ୟର ଧୂଳି
 ଏବଂ ଜଟିଳର ଶବ୍ଦ ଦାସରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମଭରପରେ
 ତାପରେ ଅପେକ୍ଷା କର ପକ୍ଷୀର ଗୀତକୁ

ଯଦି ସେ ନଗାଏ ଗୀତ
 ଅଶୁଭ ସୂଚନା
 ସୂଚନା ସେ ଦେବ ତହିଁ ହୋଇଛି ବସନ୍ତ
 ମାତ୍ରଯଦି ଗାଏ ଗୀତ ତହିଁ ସାର୍ଥକ
 ଯାହା ତୁମେହିଁ ସୂଚନା ଦେବ

ତେଣୁ ତୁମେ ଧୀରେ ତୋଳି ନେବ
 ପକ୍ଷୀଟିର ପରଟିଏ
 ଏବଂ ତହିଁର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ
 ତୁମ ନାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟଦେବ

*

କବିତା-୧

ମୁଁ ପଞ୍ଜି ଶ୍ଵରେ ଥୋଇତେଲ ଟୋପିଟିକୁ
 ଓ ମୋ ମଥାରେ ପକ୍ଷୀ ନେଇ ବୁଲି ବାହାରିଲି
 ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ପରୁରଲେ
 କେନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ସ୍ୟାଲୁଟ୍ ମାରିଲେ
 ନା
 କେନ୍ଦ୍ର ନୁହେଁ
 ଉତ୍ତରରେ ପକ୍ଷୀଟି କହିଲା ।

କ୍ଷମାକର, ହେ ଶିଶୁର !
 ଭାବିଥିଲି କେନ୍ଦ୍ରଜଣେ ସ୍ୟାଲୁଟ୍ ମାରିଲା
 ବୋଲିଲେ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ
 ପାଇର ସପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମା,
 ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ଭୁଲ୍
 ପକ୍ଷୀଟି କହିଲା ।

—❀—

କବିତା-୨

ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ କମଳା ଲେମ୍ବୁଟିଏ

ମୋ ବୁକୁରୀରେ କୁମର ଲୁଗା

ମୋ ଶେଫରେ କୁମର ନିଶ୍ବାସ

ମୁହୂର୍ତ୍ତର ମଧୁର ଉପହାର

ଅନ୍ଧକାର ଶୀତଳ ବସ୍ତୁଟିଏ

ମୋ ସରୀର ଫୁଲିଙ୍ଗ,

—୦—

JACQUES PREVERT (1900—) ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଫ୍ରାନ୍ସୀ କବି ।
 ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଚଳନ୍ତି ଭାଷାରେ କବିତା ରଚନା କରିବାରେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ । ତାଙ୍କ
 କବିତାରେ ସର୍ବଲିଖନିକମ୍ ଓ ମାକ୍‌ସ୍‌ବାଦ ସ୍ପଷ୍ଟ, କବିଙ୍କ ଦିନୋଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାବ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ
 Paroles, Spectacle, La pluie Et Le Beau Temps । ସମ୍ପ୍ରଦ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ତାଙ୍କର ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହେବାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରୁଛି ।
 ଏହି ଦିନୋଟି ଅନୁବାଦ ଯଥାସମେ “To paint a potrait of a Bird”,
 Quartier Libre ଓ Alicante ଶୀର୍ଷକ କବିତାରୁ କରାଯାଇଛି ।

ଦୁରେଇ ଯିବା

ଦିଗନ୍ତ ନଇଁ ଆସେ
 ଘାଞ୍ଚି ହୁଏ ଦିନଗୁଡ଼ିକ

ଯାହା

ଏକ ହୃଦୟ ପଞ୍ଜି, ଶ୍ଵରେ ନାଶିଲେ
 ଗୀତଗାୟ ପକ୍ଷୀଟିଏ
 ମରଣ ଆସନ୍ତି

ଖୋଲିଯିବ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦ୍ଵାର
 ଦଇର ଶେଷରେ
 ଯେଉଁଠି ଜଳୁଛି
 ତାରକା ଗୋଟିଏ

ଏକ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣା ନାଗ
 ରେଲଗାଡ଼ିର ଲଣ୍ଠନଟି ଦୁରେଇ ଯାଇଛି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ

କେହି ଜଣେ ଏଇକ୍ଷଣି ଚାଲିଯାଇଛି

ଏବଂ କୋଠାରେ

ଛାଡ଼ିଛି ଘାସ ଶାସ

ଜୀବନ ମରୁଭୂମି

ରାଜପଥ

ଖୋଲ ଝରକା

ସୂର୍ଯ୍ୟ କରରେ ଧାଇଁଛି

ସବୁଜ ପ୍ରାନ୍ତରେ ।

—୫*୫—

PIERRE REVERDY (1889—1960)

ସାଂପ୍ରତିକ ଫରାସୀ କବିତାରେ ସର୍ବପ୍ରମୁଖ, କ୍ୟୁବିଜମ୍, ବାସ୍ତବବାଦ ତଥା
ରହସ୍ୟବାଦର ସଫଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କବିତା ପ୍ରଚ୍ଛଦ୍ଭାଷିତ ହେଲା—

La Lucarne Ovale,

Les Epuves Du ciel,

Plupart Du Temps.

ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଦୁଇଟି ତାଙ୍କର Sun ଓ Deparatureର
ଅନୁବାଦ ।

ମୁଷିକ

ସୁନ୍ଦର ଦଳଗୁଡ଼ିକ, ସମୟର ମୁଷିକ,
ତୁମେ ଧୀରେ ମୋ ଜୀବନକୁ ଉଷଣ କରିଛ,

ହେ ଇଶ୍ଵର ! ମୋର ହେବ ଅଠାଈଶ ବର୍ଷ
ବର୍ଷ ସମୁଦ୍ର ମୁଲ୍ୟହୀନ ହୋଇ ବଢ଼ିଛି,
ମୁଁ ଲସାର୍ଣ୍ଣ ।

—❖—

ହାତୀ

ଯେପରି ଏକ ଜାଣ ମୁଲ୍‌ବାନ ଦାଳ ବୋହୁଆ ଏ,
ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବୋହୁଆ ଏ ମୋ ମୁଖରେ ମୁଲ୍‌ବାନ ଦାନ ।

ହେ ବାଛଗଣୀ ମୃତ୍ୟୁ !
ମୁଁ କଣେ ମୋର ଯଶ .
ମିଠା ମିଠା ବାକ୍ୟ ବଦଳରେ ।

—୫୩୫—

GUILLAUME APOLLINAIRE (1880—1918)

ତାଙ୍କର କବିତା ଫ୍ୟୁରୁରିଜମ୍, କ୍ୟୁବିଜମ୍, ସରଟ୍‌ଏଲିଜମ୍ ଆଦି ଆଧୁନିକ
ଧାରାରେ ପୁଷ୍ଟ । ସେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ଆକାର ବାଦ୍ୟ କବିତା ରଚନା କରାଯାଇଛନ୍ତି ।
ବଳିଷ୍ଠ ମୁକ୍ତ ଗଦ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ କବିତା ଲେଖି ଫରାସୀ କାବ୍ୟ ଜଗତରେ ନୂତନ
ପଦ୍ଧତିର ଆଣିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାବ୍ୟସବୁ—

L' Heresiarque Et cie,

Alcools,

Les Peintres cubistes ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଦୁଇଟି 'The Mouse' ଏବଂ 'The Elephant'
ର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ।

ଶିଖା ଶୀର୍ଷ

ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସାର
 ସେ ମହମବଜାର ପଡ଼ିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ।
 ବେଳେ ବେଳେ ସେ ଶିଖା ଉପରେ
 ହାତ ରଖନ୍ତି,
 କାରଣ ତହାସ ସେ ଜୀବତ ବୋଲି
 ଦୃଢ଼ ଆତ୍ମା ରଖନ୍ତି ।

ଶେଷଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସେ ନିକଟରେ ରଖିଛନ୍ତି ସବୁବେଳେ
 ଗୋଟିଏ ଖାସ୍ ମହମବଜାର
 ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ହାତ ପଛକୁ ପଡ଼ିରହିଛି ।

*

JULES SUPERVIELLE (1884—1960)

ଛାତ୍ରାଳୟରୁ ମାନବବାଦୀ କବି ଓ ଔପନ୍ୟାସିକ । ସରଳ ଭାଷାରେ
 ଅମର ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ—*Les Amis
 Inconnus, Gravitation, La Fable Du monde* । ସେ *L’
 Homme De L’a Pampa* ଶୀର୍ଷକ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସର୍ବୋପଲବ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ
 ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଉଲ୍ଲିଖିତ କବିତାଟି ‘*Flame Tip*’ରୁ ଅନୁଦତ୍ତ ।

ମୃତ୍ୟୁ

ପଶୁର ଅସ୍ଥିରୁ

କାରଖାନା ସେ କୋତାମରୁଡ଼ିକ ତଥାରି କଲ

ଯାହା ଶ୍ରମିକର ଜୀବନ୍ତ ଛବିକୁ

ଦୋଷାଇବା ପାଇଁ ବାଉଁଶରେ ଲଗିଲା ।

ପେଟେବେଳେ ସେ ନାଶୁଛି ପଡ଼ିଗଲା

କହିଁରୁ ଗୋଟିଏ କୋତାମ ସତର

ଅନ୍ଧାରରେ ହଜିଗଲା

ଏବଂ ପାଣିଧାର ତାକୁ କୋଡ଼ି ନେଲା

ଜଣକର ବଗିଚା ମଧ୍ୟକୁ ।

ସେହିଠି ପାମୋନା*ର ଏକ

ଭଗ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ହସୁଥିଲା, ଉଲଗ୍ନ ।

*

* ପାମୋନା—ଫଳଦେଶ ।

ଅକ୍ଟୋବର ଚିନ୍ତନ

ମୁଁ ଭଲପାଏ
ଏଇ ଚନ୍ଦ୍ରକାର ମଦ୍ୟ
ପାନ କରିବାକୁ
ଯେତେବେଳେ ସଞ୍ଜା ତାମ୍ରରଙ୍ଗର ପଟକୁ
ଆଲୋକିତ କରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଶିକାରୀ ଉପତ୍ୟାକରେ
ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପକାନ୍ତି ନାହିଁ
ଆମର ବନ୍ଧୁ ଓ ଭଉଣୀମାନେ
ଦଶନ୍ତ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର

ଯଦିତ ସୁନ୍ଦର ଭୟ ଅଛି
ଏକ ଗାଠ ଓହ୍ଲାଇ ଆସେ ପୃଥିବୀକୁ
ଓ ଦେଖିଯାଏ ।

—O—

JEAN FOLLAIN (1903—)

ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଦୁଇଟି Death ଓ October thoughtsର
ଅନୁବାଦ । କବିଙ୍କର ଫରାସୀ କାବ୍ୟକୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଦାନ—Exister, Tout
Instant, Poems De L'Anne'e ଅତି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଗୁଲିବା ଆମେ ଏଇଭଳି

ଗୁଲିବା ଆମେ ଏଇଭଳି ଚୟୁତ ଆକାଶର
 ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଉପରେ
 ଦୁଇ ପକ୍ଷୀର ଶବ ପୃଷ୍ଠିତାରେ ଭରି ଉଠିବ .
 ଯେପରି ଭାଗ୍ୟ ଅଜସ୍ର ଆଲୋକରେ ।

କହୁକାଳୁ ଖୋଜା ସବୁଠୁଁ ସୁନ୍ଦର ଦେଶ
 ଆମ ଆଗେ ଉଭୟ ହେବ—ଅଗ୍ନିଭସ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ।

ଦେଖ, ତୁମେ କହିବ, ସେ ପଥରଠାରେ
 ମୃତ୍ୟୁର ବସତି ।
 ଏଇ ସେ ରହସ୍ୟ ଘାତ
 ଜଳୁଅଛି ଯାହା ଆମ ଅଙ୍ଗ ଗୁଲନାରେ,

ଏଇଭଳି ଗୁଲିଥିବା ଆଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ।

YVES BONNEFOY (1923—)

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଉତ୍ସାହୀ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବଶାଳୀ କବି ଓ ପ୍ରାବନ୍ଧକ । ତାଙ୍କର
 Du Mouvement et de L' Immobilite' de Douve ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଅନ୍ୟତମ ଶତ୍ରୁଶାଳୀ କବି ରୂପେ ପରି-
 ଗଣିତ ହେଲେ । ଆତ୍ମିକ ସ୍ତରରେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ନାଟ୍ୟକାର ସାମୁଏଲ ବେକେଟ୍‌ଙ୍କ
 Waiting for Go dot ଅଭିନୁ ।

ତାଙ୍କର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରେ Traite' du Pianiste. L'
 Improbable, La Seconde Simplicit'e ପ୍ରଧାନ । ମୁଦ୍ରିତ କବିତାଟି
 Thus we will walkର ଅନୁବାଦ ।

॥ ସ୍ତେନୀୟ କବିତା ॥

ପୃଥ୍ବୀ, କିଛି ଅଧିକ ନୁହେଁ

ପୃଥ୍ବୀ । କିଛି ଅଧିକ ନୁହେଁ ।
 ପୃଥ୍ବୀ । କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।
 ଏବଂ ତାହା ଭୂମି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଉ ।

କାରଣ ପୃଥ୍ବୀରେ ଆମର ପାଦ ରେପିଡ,
 ପାଦରେ ଗଣ୍ଡି ସଫୁଲ୍ଲ,
 ଗଣ୍ଡିରେ ମସ୍ତକ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ,
 ଏବଂ ସେଇଠି, ଆମ କପାଳରେ
 ଚଣୁର ଚନ୍ଦ୍ରା ଆଶ୍ରା ନଏ, ଏବଂ
 ଚଣୁର ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଆସନ୍ତା କାଲି, ଶୁଭ
 ଆସନ୍ତା କାଲି.....ଶାଶୁର କାଲର ।

ପୃଥ୍ବୀ, କିଛି ଅଧିକ ଅବା କମ୍ ନୁହେଁ
 ଏବଂ ତାହା ଭୂମି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଉ ।

ହଜିଲକୃଷ

କୁରଡ଼ୀର ଧାରରେ
ସେମାନେ ମୋତେ ଆଣିଛନ୍ତି,
ପୃଥିବୀର ଅଂଶ ବଣେଷ ।

ସାଇପ୍ରାସ୍ !

ମୁଁ ବେଶକୁ ଶୀର୍ଷ ମାଳ ଗୁପ୍ତା
ଚନ୍ଦନିଆ ଏକ ପ୍ରାଚୀରରେ ।
ମୁଁ ଶୁଣୁଛି
ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ବସିଥିବା ନାଲିଟିଙ୍ଗେଲ୍‌ର
ସହଜ ସଙ୍ଗୀତ ।

ମୁଁ ଜାଣୁଛି ତା ବହୁସଂସ୍କୃତ
ଏକ ସମତଳ ଅଙ୍ଗୁଳ
ଅଖଣ୍ଡ ନିସର୍ଗ ଚିତ୍ର ।

କୁରଡ଼ୀର ଧାରରେ
ସେମାନେ ମୋତେ ସବୁ କିଛି ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଆଖି ବନ୍ଦ କରିବି
 ରୁନୁଥିବା ପ୍ରାଚୀର ଆଗରେ ।
 ମରବରେ କବର ନେବି
 ଉଡ଼ିଯାଇଥିବା ନାଲଟିଜେଲ୍ ପାଖରୁ ।

ମୁଁ ଭୟରେ ଥଣ୍ଡି ଉଠିଲି, ଅଚଳ ହେଲି
 ବୁଦ୍ଧ ବଞ୍ଚନ ନିସର୍ଗ ଚକ୍ଷରେ ।

PEDRO SALINAS (1892—1951)

ସ୍ପେନୀୟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ୟାନ୍ତନାମା କବି ଓ ସମାଲୋଚକ । ଖ୍ରୀ. ଅ. ୧୮୯୨ରେ ମାଦ୍ରୀଦରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ପେନ ଓ ପ୍ରଜ୍ଞାପର କବି । ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନା କରିବାରେ ଅତ୍ୟୁତ । ତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା—

Presagios, El contemplado, Razon de Amor ଓ Poesias Completas ।

ତାଙ୍କ ମତରେ କବିତା ହେଉଛି “Adventure toward the absolute” । ପ୍ରକାଶିତ ଦୁଇଟି କବିତା ଯଥାକ୍ରମେ “Earth Nothing More” ଓ “The Missing Tree”ର ଅନୁବାଦ ।

ସକାଳ

ଆକାଶ ମୋ ନିଦ୍ରାର ଅନ୍ତରାଳେ
ଭୁଲି ପଡ଼ି ଆପଣାକୁ ।

ସତସା ମୁଁ ଆଖିମେଲି ରୁହୁଲି ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧକୁ
ଗୋଲିଗଲ ମନ୍ତ୍ରମା ବିଶେଷ,
ଏକ ସବୁଜ ଫୁଲଦାଢ଼,
ଶୁଭ, ମାଳ ରତ୍ନସ୍ୟାଂସ ପୁର୍ଣ୍ଣ
ମୋ ଜାଗ୍ରତ ବଞ୍ଚାଳରେ ।

ଆକାଶ କେବଳ ନାମ ନୁହେଁ
ଆକାଶ ଆକାଶ ।

*

ଆଲୋକ

ବାହାରେ, କଳା ଓ ଅଶରାଣ ପବନ
 ଖେଳୁଥିଲା କଣ୍ଢେଇ କରି ଶୀତଳ ପକ୍ଷକୁ ।
 ଭିତରେ, ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକର ଉଲ୍ଲାସ
 ବହିଳ, ଯେଉଁର ଏକ ଶାଶ୍ଵତ ସେଇଟାର ଅନୁଭୂତ,
 ମୋ ଆତ୍ମାରେ,
 ବେହରା ଝଞ୍ଜା ମଧ୍ୟରେ ।

ଏବଂ ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନେଲନ ବଦାୟ,
 ଶୁଭ ଓ ଗୋଲପୀ ।

ପକ୍ଷୀ କପର ଗୀତଗାଏ

ପକ୍ଷୀ କପର ଗୀତ ଗାଏ
 ସବୁଜ ପତ୍ତନରୁ ଆଲୋକିତ ଶୀର୍ଷରେ
 ଆନନ୍ଦିତ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଦୀପ୍ତ ଅପରାଜିତା ଯାଏ,
 ହୃଦୟରେ କରେ ପୁଲକରେ ମୋ ଆତ୍ମାକୁ
 ଏବଂ କି ସଂଗୀତମୟ ରକ୍ତ ବହି ଆସେ !
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭନୀୟ ଦିଗନ୍ତରୁ
 ଅପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ପୃଥିବୀ ଯାଏ !

*

JUAN RAMON JIMENEZ (1881—)

ସାମୁଦ୍ରିକ ସ୍ନେହସ୍ୱର ଶ୍ରୀମଦ୍ ଅନ୍ୟତମ ବଳିଷ୍ଠ କାବ୍ୟକାର । ଖ୍ରୀ. ଅ.
 ୧୯୫୭ରେ କାବ୍ୟକୃତ ପାଇଁ ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କାବ୍ୟ
 ସ୍ତର ରଚନା କରି ଯାଇଛନ୍ତି, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ହେଉଛି—Arias Tristes,
 Melancolia, Sonetos Espirituales, Eternidades, Poesia,
 Animal de fondo । ପ୍ରକାଶିତ ଦିନୋଟି କବିତା ଯଥାକ୍ରମେ Light,
 Dawn ଓ How the Bird Singingର ଅନୁବାଦ ।

ମୁଦ୍ରା

ଗ୍ରାମଗୃହକର ସବୁଠି ବସୁ ।
 ହୃଦୟ, ଅଧିକାଶମାନ ।
 ପ୍ରେମର ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ନାହିଁ ।
 ଦାସ ଧୂଳି, କୁଆ ।
 ଏବଂ ଯୌବନ ?
 କଫିନ୍ ମଧ୍ୟରେ ।

ବୃକ୍ଷ, ଝରପଡ଼େ ଓ ଏକାକୀ ହୃଦ ।
 ନାଶ, କାଠରତ୍ନ ଭଳି
 ତା ଶେଯରେ ହୃଦ ବସିବା ।
 ଦଶାର ଶେଷ ନାହିଁ ।
 ଏବଂ ଯୌବନ ?
 କଫିନ୍ ମଧ୍ୟରେ ।

—O—

MIGUEL HERNANDEZ (1910—1942)

ପ୍ରମୁଖ ଜୀବନ ଦଶଦ୍ୱିତୀ ଓ ଯୁଦ୍ଧଶାରେ ପିଣ୍ଡ । ଯୁଦ୍ଧର ଭୟାନକ ପରିଣତ
 ଅଙ୍ଗରେ ଲିଭିଲେନି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ସେ କାଗଜରରେ ବନ୍ଦୀଧାନ ଶେଷ
 ନିରାସ ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ବନ୍ଦୀଶ ବର୍ଷରେ । ତାଙ୍କର Peritoen Lunas,
 Obras Escogidas, Obras Completas, EL Rayo que no
 Cesa ଆଦି କାବ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ବିଖ୍ୟାତ । ଏହି କବିତାଟି 'War'ର ସ୍ୱାଭାବିକ ।

ପୃଥିବୀ ଭଲଗ୍ନ

ପୃଥିବୀ ଭଲଗ୍ନ

ଏବଂ ଆମ୍ଭା ଚକ୍ରାବ କରୁଛୁ ପୃଷ୍ଠର ଦିଗନ୍ତ ଯାଏ
ଯଥା ଏକ ଶ୍ରେକିଲ ମାରିରୁଆ ।

କହ, ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତରେ ତୁମେ କଅଣ ଖୋଜୁଛ ?

ଭଲିବା କିନ୍ତୁ ଲଗେ ଅତି

କାଗଣ, ରାସ୍ତା ଭରି ହୁଏ ହୃଦୟ ଉପରେ ।

ହେମାଳ ପବନ ଓ ଆସନ୍ତା ଭାସି

ଏବଂ ଦୁଇଭାଗ ତିକ୍ତା !

ଧଳାବସ୍ତ୍ରା ଉପରେ କେତୋଟି

ଦୃଢ଼ ଗଛ କଳା ରଙ୍ଗର,

ଦୂର ପବନ ମାନଙ୍କରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଓ

ତେଜ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ମୃତ ।

କହ, ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ତୁମେ କଅଣ ଖୋଜୁଛ ?

ଏକଦା ଏକ ଯୁବକର ଆଶିର୍ବାଦ

ଏକଦା ଏକ ଯୁବକ ଆମ
 ଦର ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲ ।
 ଆମେ ସବୁକୁ—ତୁମେ କାହିଁକି
 ସ୍ବରୂପା ଦରକୁ ଫେରି ଆସିଲ ?
 ସେ ଝୁରକାଟି ଖୋଲିଦେଲ
 ଆଲୋକ ଓ ସୁବାସର ସେତଗୁଡ଼ିକ
 ଦର ଭିତରେ ବୁଣି ହୋଇ ପଡ଼ିଲ ।
 ଧଳା ରସ୍ତାରେ ଦେଖାଗଲ
 ଗଛକର କଳା କଳା ମୂଳ
 ଶୀର୍ଷର ପସ୍ତସୁଡ଼ିକ
 ସ୍ବପ୍ନର ସବୁକ ଧୂମ୍ର କୁଣ୍ଡଳୀ ବହୁଦୂର
 ପୋକଗାଈ ଏ ମନେ ଦେଲ
 ପ୍ରଣୟ ଏକ ନୟା
 ସକାଳର କୁହୁଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ।
 ମାଳାଉ ଶୀତାଞ୍ଜଳର ପଟମାଳରେ
 ଦେଖାଗଲ ଅନ୍ୟ ଏକ ଚମେର । *

—O—

* ଚମେର— ସିଂହ ମସ୍ତକ, ଗୁଗଳ ଦେହ ଓ ସର୍ପର ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ବିଶିଷ୍ଟ
 ଅସୁର ବଶେଷ ।

ANTONIO MACHADO (1875—1939)

ପ୍ରପରିଚିତ ସମ୍ମାନିତ କବି । ତାଙ୍କ କବିତାରେ ପ୍ରଣୟବାଦ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ଦର୍ଶନ ପ୍ରଭୃତି ହୁଏ । କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ Soledades, Poesias completas,
 Compos de castilla ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଉଲ୍ଲେଖିତ କବିତା ଦୁଇଟି ଯଥାକ୍ରମେ
 Naked is the Earth, A young face one day appears ର
 ଅନୁବାଦ ।

ଯଦି ମୋର ସ୍ଵର ମରେ ଏ ମାଟିରେ

ଯଦି ମୋର ସ୍ଵର ମରେ ଏ ମାଟିରେ
ତାକୁ ନେଇଯାଅ ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନକୁ
ଏବଂ ଶରରେ ଛୁଡ଼ିଦିଅ ।

ତାକୁ ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନକୁ ନେଇ
ନାବକ କରିଦିଅ
ଏକ ଧଳା ଯୁଦ୍ଧ ଜାହାଜରେ ।

ହେ ମୋର ସ୍ଵର,
ନୌ-ରାଜନାର ଚକ୍ରେ ଭୂଷିତ :

ହୃଦୟରେ ଏକ ଲଙ୍ଗର,
ଲଙ୍ଗରରେ ଏକ ତାରକା,
ଓ ତାରକାରେ ପବନ
ଏବଂ ପବନରେ ପାଲର ଲହରୀ !

—୦—

RAFAEL ALBERTI

ଜନ୍ମ ଡିସେମ୍ବର ୨୭ ତାରିଖ ଖ୍ରୀ. ଅ. ୧୯୦୨ରେ । ୧୯୨୫ରେ କାତାୟୁ
ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି କବିତା ପାଇଁ । ସାମୁଦ୍ରିକ କାବ୍ୟ ଚେତନା Ultraism,
Gongorism, ସର୍ବୋଚ୍ଚଳମ୍, ସମାଜବାଦ ଆଦିରେ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରସାନ୍ନ ।
ବିଶ୍ଵବିଖ୍ୟାତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଜମେକ୍ସଠାରୁ ତାଙ୍କ କବିତା ଆହୁରି ବିଦଗ୍ଧ ଓ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର
ବୋଲି ସମାଲୋଚକଗଣ ମତ ଦିଅନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ Sobre
Los Angeles ବ୍ୟତୀତ La amante, Poesias, Retornos ଆଦି
ବିଖ୍ୟାତ । କବିତାଟି If My voice should die on Landର ଅନୁବାଦ ।

॥ ଲୁଚିନ-ଆମେରିକାଓ କବିତା ॥

ନୟନ ଚିତ୍ର

ଦେଖ,

ଜହନୁ ଝୁଲିପଡ଼ିଥିବା ଏଇ ମଣିଷର ଗୋଡ଼କୁ,

ସିଏ ଏକ ବୃକ୍ଷ ଭଳି

ବଡ଼ ଅଛି ଫମଶ ନିମ୍ନକୁ,

ସେହି ଭୟଙ୍କର ଗୋଡ଼ ଭୟକୁ ନ୍ୟରେ

ହୋଇ ଶୀଘ୍ର ଝୁଲିକଇ

ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା

ଏବଂ

ବନ୍ଧୁତ୍ବର ପବନରେ ।

ଯାତ୍ରୀ

ଆଜ୍ଞା, ଭଦ୍ରଲେଖ ଭଦ୍ରମଞ୍ଜିଳା ସମସ୍ତେ
ମୁହଁ ଉଠେ ଅବଧାନ କରିବା ହେଉନୁ
କୁଲିଯାଇ ଏ ରାତିରେ ଆପଣା ବ୍ୟସ୍ତତା
ରାସ୍ତାର ଏ ଦିଗକୁ ଥରଟିଏ ପାଇଁ
ଦେଖିବା ହେଉନୁ ଆଜ୍ଞା, ଶୁଣିବା ହେଉନୁ ।

ଅପେକ୍ଷା ତ କରିପାରେ ଦ୍ଵାର ସେପାଖରେ
ଆପଣାର ଯାତ୍ରାକଳ୍ପ ପୂର୍ଣ୍ଣକ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ମାଟି ରାସ୍ତାର ଏ ପାଖରୁ ଯେଉଁ ଘର ଅଛି
ସାବଧାନେ ଅବଧାନ କରିବା ହେଉନୁ ।

ଏକ ଆତ୍ମା ଏତେଦିନ ଧରି ଯାତ୍ରାଥିଲା ଅବସ୍ଥା
କାମ ଏବଂ ପ୍ରଜ୍ଞାର ଆବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
କେବଳ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିଲା
ନିଶ୍ଵାସ ଓ ପ୍ରଶ୍ଵାସ ବାଟରେ,
ସେ ଚାହୁଁଛି ଶୁଣାଇବ ତାର ଯେତେ କଥା
ମୁହଁ ଉଠିବ ପାଇଁ ଆଜ୍ଞା ଶୁଣିବା ହେଉନୁ ।

ମୁଁ ଚାହୁଁଛି ଦେଖାଇବ କିଛି କଥା :
ମୁଁ ଚାହୁଁଛି, ଏଇ ମାତ୍ର ଭଣ ଭଣ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ
ଟିକିଏ ଆଲୋକ

ଧୂସମୟ ମୋର ଏଇ ମନର ଅବସ୍ଥା
କରିଯାଏ ଯେତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆପଣା ଲଗୁରେ,

ମୋର ଏଇ କହିବା ଭିତରେ

ମୁଁ ଦେଖୁଛି ସାଇକଲ୍ ଏକ

ଆଉଜି ଚାଲୁଛି କାନ୍ଥକୁ,

ଏକ ଗୋଲ

ଏବଂ ଏକ କାର୍ ଯାହା ଝମେ ଝମେ

ଅଟ୍ଟାଳିକା ମଧ୍ୟରେ ହଜୁଛି ।

ତୁମେ ସବୁ କେଣ ପାଇଁ ଯତ୍ନନିଅ ସତ

ଉଦ୍ୟାନରେ ଭ୍ରମଣ ବି କର

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଚର୍ମ ତୁମର ସେ ଆଶ୍ଚାଦିତ

ଚର୍ମର ମଧ୍ୟରେ

ତୁମଠାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ

ଆପଣାରୁ ଏ ତୁମକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ,

ମାତ୍ର ମୁଁ ଶିଶୁ ଏକ

ତାକୁ ଅଛି ମୋ ମାଆକୁ ପବିତ୍ର ଉଡ଼ାଡ଼ ,

ମୁଁ ସାକ୍ଷୀ ଏକ, ଯିଏ ପାଖାଣକୁ

ଆପଣାର ନାସିକା ଉଜକୁ ନୟନର ପାରେ,

ଏକ ବୃକ୍ଷ, କାନ୍ଦୁଥିବୁ

ଆଜ୍ଞାଦିତ ହୋଇବାକୁ ଅସଂଖ୍ୟ ପଥରେ ।

ଏକକ ସଙ୍ଗୀତ

ଯେହେତୁ ମଣିଷର ଜୀବନ ଦୂରରୁ ଜଣା ପଡୁଥିବା
 ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କିଛିନୁହେଁ
 ଗାୟ ଭିତରେ ଝଲକ ଉଠୁଥିବା କିଛି ବୁଦ୍ଧୁତ୍ୱ,
 ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷର ଅବଧର ହେଉଥିବା
 ଆସବାବପତ୍ର ମାତ୍ର
 କେତେ ଚୌକା ଓ ଟେବୁଲ୍ ଚଉକନ ଗତି,
 ଯେହେତୁ ଆମ କେବଳ ଶ୍ରୀତି ମାତ୍ର
 (ଯେପରି ଲିଖିତ କେବଳକି ଲିଖିତ),
 ଯେହେତୁ ଆମ ଶୁଣାଯିବା ଭଳି କଥା କହୁନା
 ମାତ୍ର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବାକୁ ଶକ୍ତି
 ଏବଂ ସେଥିର ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଧ୍ବନିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଏ,
 ଯେହେତୁ ଆମ ଜୀବନରେ ଅଶାନ୍ତର ସାନ୍ତାପନା ତ ନାହିଁ
 କେବଳ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ,
 ପୁଣି ମୃତ୍ୟୁପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଶାନ୍ତର ସହ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ
 ନାଶର ଉଚ୍ଚପୁଂସ ମଧ୍ୟରେ ଚରଣ ସମସ୍ୟାର
 ସମାଧାନ ଶକ୍ତି,
 ଯେହେତୁ ନରକ ମଧ୍ୟରେ ତ ଏକ ସ୍ୱର୍ଗଅଛି
 ତେଣୁ ମୋତେ କିଛି କରିବାକୁ ଦିଅ—
 ମୁଁ ଶକ୍ତି ଛା ମୋ ପାଦରେ ସ୍ପର୍ଶ କରିବ
 କିଛି ହେ
 ଏବଂ ମୋର ଆତ୍ମା ଆବିଷ୍କାର କରିବ
 ତାର ଶରୀରକୁ ।

*

NICANOR PARRA

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଲଢ଼ିନ ଆମେରିକାର ସ୍ୱଳାମଧ୍ୟମ କବି । ପ୍ରତୀଷ୍ଠିତ କବିତା-
 ଯଥାକ୍ରମେ Landscape, Pilgrim ଓ Piano Soloର ଅନୁବାଦ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ
 ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ିକା Encounterରେ ଏ କବିତା ସମ୍ବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ରାଜପଥ

ଏଡ଼ିଠାରେ ଘର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିନ ରାଜପଥଟି ।

ମୁଁ ଅନ୍ଧାରରେ ଚାଲେ, ଝୁଲିପଡ଼େ ଓ ପଡ଼ିଯାଏ,
ଏବଂ ଉଠେ, ପୁଣି ଅନ୍ଧ ଭଳି ଚାଲେ
ମୋ ପାଦ ମାଡ଼ିଗଲେ ମାରକ ପଥର ଓ ଶୁଖିଲା ପଥର ।

କେତେ ଜଣେ ମୋ'ପଛେ ଆସନ୍ତି

ପଛେ ଦଳ ପଥର ପଥର

ମୁଁ ଯଦି ଧୀର ହୁଏ, ସେ ହୁଏ ଧୀର

ମୁଁ ଯଦି ଧାଇଁଗଲେ, ସେ ମଧ୍ୟ ଧାଏଁ

ମୁଁ ଫେରିଗଲେ : କେନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ।

ସବୁକିଛି ଅନ୍ଧକାରମୟ ଓ ହାରାହାରି,

କେବଳ ମୋ ପଦକ୍ଷେପ ସତେଜ କରାଏ ନିଜକୁ,

ମୁଁ ଏହି କୋଣଗୁଡ଼ିକରେ ଘୁରି ଘୁରେ ଚାଲେ

ଯାହା ଆଗେଇ ନା ଚିରନ୍ତନ ରାଜପଥକୁ

ଯେଉଁଠି କି କେନ୍ଦ୍ର ଅପେକ୍ଷାରେ ନ ଥାନ୍ତି,

କେନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ଅନୁସରଣ କରୁ ନ ଥାନ୍ତି,

ଯେଉଁଠି ମୁଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଏ ଜଣକୁ

ଯେ କି ଝୁଲିପଡ଼େ ଓ ଉଠେ ଏବଂ କହେ

ଯେବେ ମୋତେ ଦେଖେ : କେନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ।

ଜୀବନର ଘୁଞ୍ଚି

ବହୁତ ଅବା ମହ୍ୟ
ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଭରେ
ପକ୍ଷୀ ଅବା ବହୁତ
ଅବଶ୍ୟର ଗର୍ଭରେ ।

ଅସ୍ଥିକ୍ତି ବହୁତ
ଶରୀରର ଗର୍ଭରେ ।

ପୃଥିବୀ କେବଳ ଗୁଣ
ଏବଂ ଜୀବନକ୍ତି ବହୁତ
ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ।

OCTOVIO PAZ

ଖ୍ରୀ ୧୯୧୪ରେ ମେକ୍ସିକୋ ନଗରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର
ସମ୍ପାଦକ Taller ପ୍ରଥମ କାବି ଉପକ୍ରମର କବିତା ଓ ସମାଲୋଚନାର ପ୍ରକାଶ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁପରିଚିତ । ତାଙ୍କର କାବ୍ୟଗ୍ରନ୍ଥ—Raiz del hombre, A La
Orilla del Mundo, Liberated bajo Palabra, Salamandra
ପ୍ରକାଶିତ କବିତାବଳୀ ଯଥାକ୍ରମେ The Street ଓ Glimmer of lifeର
ଭାଷାନ୍ତର ।

ଜନତା

ଯେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧ ମରିଗଲା
 ଏବଂ ଯୋଦ୍ଧାଟି ମରିଗଲା
 ଜଣେଲୋକ ତା ନିକଟକୁ ଗଲା ଓ
 କହିଲା, “ମର ନାହିଁ, ମୁଁ ତୁମକୁ କେତେ ଭଲପାଏ !”
 ମାସ, ହାସ୍, ଶବ୍ଦଟି ସେମିତି ପଡ଼ିରହିଲା ।

ଦୁଇଜଣ ତା ନିକଟକୁ ଆସିଲେ ଓ
 ପ୍ରବଚନ କହିଲେ, “ଆମକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରନାହିଁ !
 ଧୈର୍ଯ୍ୟଧର, ଜୀବନକୁ ଫେରିଆସ !”
 ମାସ, ହାସ୍, ଶବ୍ଦଟି ସେମିତି ପଡ଼ିରହିଲା ।

କୋଡ଼ିଏ ଜଣ ତା ପାଖକୁ ଧାଇଁଲେ,
 ଶହେ, ହଜାର, ପାଞ୍ଚ ହଜାର,
 ଚକ୍ରାର କଲେ, “ଏତେ ପ୍ରେମ, ଅଞ୍ଚଳ ଶକ୍ତିସ୍ଥାନ !”
 ମାସ ହାସ୍, ଶବ୍ଦଟି ସେମିତି ପଡ଼ିରହିଲା ।

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ତାକୁ ଘେରିଗଲେ
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଆବେଦନ,
 “ଭାଇ, ମରନାହିଁ !”
 ମାସ, ହାସ୍, ଶବ୍ଦଟି ସେମିତି ପଡ଼ିରହିଲା ।

ତାପରେ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ମାନବ
 ତାକୁ ଦେଖିଗଲେ, ଭିତର ଶବ୍ଦଟି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଲା
 ଏବଂ ଚିତ୍କିତ ହେଲା;
 ସେ ଧୀରେ ଉଠି ବସିଲା
 ପ୍ରଥମ ଲୋକଟିକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲା
 ଏବଂ ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା.....

CESAR VALLEGO (1892—1938)

ସମଗ୍ର ଜୀବନ ଦୁଃଖ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ଅସମାନ ଲଜିଗତ । ତାଙ୍କ ରଚିତ
 Trilce ଗ୍ରନ୍ଥଟି ବିମୁକ୍ତ ଅଙ୍ଗ ଓ ଅସ୍ଥା ବନ୍ଧନ କରି କାବ୍ୟ ଜଗତରେ ବିପ୍ଳବ ସୃଷ୍ଟି
 କରିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ସେ *El spana aparta de mieste caliz* ଓ
Poemas Humanos ଗ୍ରନ୍ଥଦ୍ୱୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଚିନ୍ତାସଂରଣୀୟ । “ଜନତା”
 କବିଙ୍କ “*Mass*” କବିତାର ଅନୁବାଦ ।

॥ ଶ୍ରୀକ୍ କବିତା ॥

ସୁନ୍ଦର

ସେ ସୁନ୍ଦର ପଦ କୁଣ୍ଡଳିତ କଥାବେଳେ

ସେ ଗୀତାରୁଟି ଧରି

ନୟା ଧାରେ ଧାରେ

ଗୀତ ଗାଇ ବୁଲିଲେ

ସେ ନିଜର ସ୍ଵର ଡଳାଇଲେ

ପାଗଳୀଟି ତାହା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଲ

ସେ ତାର ବେକକୁ ଛୁଲୁ କଲେ

ନଈର ବାଇଗଣୀ ପାଣିରେ

ଏବଂ ବିଚର ଲେକଟିର ଆଉ

ଗୀତ ଗାଇବା ପାଇଁ ସ୍ଵର ରଞ୍ଜିତ

ଏବଂ ନୟା ବଞ୍ଚିଲ

ନିଶ୍ଚଳ ମଥା ତାର ବନ୍ଦା ଆଖିପତା

ଗୀତ ଗାଇ ବୁଲିଲ ।

—O—

MILTOS SAHTOURIS

ଚଳିତ ଶତାବ୍ଦୀର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀକ୍ କବି । ଖ୍ରୀ. ଅ. ୧୯୧୯ରେ ହାଇଡ୍ରା
ଦ୍ଵୀପରେ କବିଜ୍ଞ ଜନ୍ମ । ସେ ଅଠଟି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥର ସ୍ରଷ୍ଟା । କବିତା ଗୁଡ଼ିକରେ
ଗୀତମୟତା ଓ ନାଟକମୟତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ । ବହୁ ସର୍ବସାଧାରଣ କବିତା ଲେଖି
ଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । କବିତା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହନ୍ତି —

“Poetry without my being aware of it, was like a mirror of my innerself, and behold, I held in my hand another mirror in which everything. I saw was reflected. I shattered both mirrors, and from the splinters built my own Orpheus-Mirror, in which true Poetry now stands reflected, my own life... My Poetry is fundamentally erotic. It is composed of two bodies which embrace untill they suddenly discover that their faces are black and besmirched with blood. My Poetry is many things which elude me, and which I do not understand. If I did understand, I would not wish to reveal it.”

ତାଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣିତ କାବ୍ୟରୂପ—

The Forgotten Lady With The Face to the Wall,
The Stroll, The Stigmata.

ଏହି କବିତା “Beauty”ର ଭାଗିନୀ ।

ମୋ ବାପାଙ୍କ ଆଖି

ମୋ ବାପାଙ୍କର ଗୋଟିଏ କାଚଆଖି ଥିଲା ।

ରବିବାର ଯେବେ ସେ ଘରେ ରହୁଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଆଖିଟିକୁ ପକେଟରେ ନେଉଥିଲେ ଲୁଗା କାନରେ ପୋଛୁଥିଲେ ଏବଂ ମା'ଙ୍କୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ଡାକୁଥିଲେ । ମା ତରଳ ହେଉଥିଲେ ।

ସକାଳେ ବାପା ବେଶ୍ ସଜୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ପିନ୍ଧିବା ଆଗରୁ ସେ ହାତରେ ଆଖିଟିକୁ ଖୋଜାଉ ଥିଲେ ଓ କହୁଥିଲେ ଏହା ଭଲ ଆଖିଟିଏ । ମାସ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବଶ୍ୟାସ କରିବାକୁ ବୁଝୁନଥିଲି ।

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଶାଲ୍ କାନ୍ଧରେ ପକାଇଲି ସତେ ଯେପରି ମୋତେ ଥଣ୍ଡା ହୋଇଛି; ମାସ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବି ଏହାହିଁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ଶେଷରେ ଦିନେ ଦେଖିଲି ସେ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ ଆଖିରୁ ଏଥିର କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ ।

ଏ କବିତା

ସେମାନେ ପଢ଼ିବା ଲାଗି ନୁହେଁ

ଯିଏ ମୋତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ

ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ

ଯିଏ ମୋତେ ଜାଣିବେ ନାହିଁ

ତୁମେ ସେମାନେ ମୋତେ ବଞ୍ଚାଏ କରିବେ ନାହିଁ ସେ

ସେମାନଙ୍କ ଭଳି

ମୋର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଅଛି ।

ମୋ ବାପାଙ୍କର ଏ ଦୃଷ୍ଟି ପରେ ମୁଁ ସନ୍ଦେହୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି
ଏପରିକି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଆମେ ଅଛୁ ।

—୦—

ELENI VAKALO

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଏଥେନ୍ସ ପଞ୍ଚରରେ ୧୯୧୧ରେ ଏହି ନାୟକଙ୍କ ଜନ୍ମ । ସେ କବି
MacLeish ଭଳି କବିତା ସମ୍ପର୍କରେ ମତ ଦିଅନ୍ତି—“A Poem should
not mean, but be.” ସେ ଆଠଟି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ
ତହିଁରୁ ଅତି ପରିଚିତ ହେଲା—

Theme and Variations, The Forest, Description
of the body, Meaning of the Blind.

କବିତାଟି କବିଙ୍କ “My Father's Eye”ର ଅନୁବାଦ ।

॥ ଇତାଲୀୟ କବିତା ॥

ଉତ୍ତାପ

ତୁମ ଦେହର ଗନ୍ଧ
ମୋ ଶେଯରେ ରହିଯାଇଛି
ତାର ଏକ ଉତ୍ତାପ ଅଛି ମାଲେ* ପରି
ଯାହା ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁ
ଶୀତଦିନର ଛୁଟ୍ଟିକାକୁ
ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ ।

—୦—

* ମାଲେ—ବଣିଆ ଗଛ, ବାଲବାଳୁଆ ଶାଖା ପତ୍ର ଓ
ବାଇଗଣୀ ରଙ୍ଗର ଫୁଲର ।

ROCCOS SCRTELLANO (1923—53)

ଇତାଲୀୟ ଭାଷାର ବଳିଷ୍ଠ କାବ୍ୟକାର । କବିତା ପାଇଁ Viareggio
Prize ପାଇଛନ୍ତି । କବିତା ସଂକଳନ—E Fatto Giorno ।
ଦ୍ଵୟ କବିତାଟି “Mallow-worm”ର ଅନୁବାଦ ।

ମୃତ୍ୟୁ-ପହରା

ସାରା ରାତି

ନିଦ୍ରା ତ୍ୟକ୍ତ କରିବେ

ଦାନ୍ତ ଦେଖେଇ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ

ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଜନ୍ମକୁ

ହାତ ଗୁଡ଼ିକ ଫୁଲ ଉଠିଥିଲା ତାର

ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ

ଗନ୍ଧାର ନିର୍ଜନତା

ଭେଦ କରି

ମୁଁ ଲେଖି ଚାଲିଥିଲି

ପ୍ରେମପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ

ଜୀବନକୁ ଏମିତି କେବେ

କଠିଣଭାବେ

ଜନ୍ମ ହୋଇ

ଅନୁଭବ କରି ନଥିଲି

*

GIUSEPPE UNGARETTI

ଇତାଲୀର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କବି । ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇଛନ୍ତି, ଫରାସୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଦର୍ଶନ ସବୁ ବଜ୍ରଭିତ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ରୋମ ଓ Sao Paolo ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଇତାଲୀ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ । ତାଙ୍କର—Vita d' Un uomo, Ildolore, La terra Promessa ଆଦି ଅନୁବାଦ । ଏ କବିତା Deathwatch ରୁ ଅନୂଦତ ।

॥ ତୁର୍କୀ କବିତା ॥

ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ

ଆମର ଏ ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ ଆମେ
କେତେ ନା କଣ କରିଛୁ !

ଆମ ଭିତରୁ କେତେଜଣ ମରିଛନ୍ତି
ଆମ ଭିତରୁ କେତେଜଣ ଶ୍ଵସ୍ତକ ଦେଇଛନ୍ତି !

*

ମାଗଣା

ଆମେ ବଞ୍ଚିଛୁ ମାଗଣାରେ ।

ପବନ ମାଗଣା, ମେଘମାନେ ମାଗଣା

ପବନ ଓ ଉପତ୍ୟକା ମାଗଣା

କାର୍ ଗୁଡ଼ିକର ବାହାର ମାଗଣା

ସିନେମାର ପ୍ରକେଶକର ମାଗଣା

ଏବଂ ମାଗଣା ଦୋକାନର ଝରକାଗୁଡ଼ିକ ।

ସେତି ଓ ଲହୁଣୀ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ

ମାତ୍ର ପରୁଷାଣ ମାଗଣାରେ ମିଳେ

ସ୍ଵାଧୀନତା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ

ମାତ୍ର କାଗଜର ମାଗଣାରେ ମିଳେ ।

ଆମେ ବଞ୍ଚିଛୁ ମାଗଣାରେ ।

✱

ଘଣ୍ଟାର ସଂଗୀତ

ଆମେ ଦେଉ ଅଫିସି-ପଚେତନ
ନଅ, ବାବ, ପାଞ୍ଚଟା ବାଜିଲେ ।

ଗସ୍ତାରେ ଆମର ଘରେଇ ମେଲଣ
ଏଣୁ ସବୁ ଶକ୍ତିମୟ ଶିଶୁର ଆମ ବାବ୍ୟ ଲେଖନ୍ତି ।

ଆମେ ଅପେକ୍ଷା କରୁ କୁଟି ଦଶାକୁ
ଅଥବା ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନକୁ ।

*

ORHAN VELI KANIK

କବି ଶ୍ରୀ:ଅ. ୧୯୧୪ରେ ଇସ୍ତାନବୁଲରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ୧୯୫୦ରେ । ଜୀବଦଶାରେ ତାଙ୍କ ଲେଖା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନାଦୃତ ଥିଲା, ଅଥଚ ଏବେ ମୃତ୍ୟୁପରେ ଏତେ ଆଦର ବଢ଼ିଛି ଯେ, ତାଙ୍କ କାବ୍ୟ-ସଂକଳନ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ବର୍ଚ୍ଚି ହେଉଛି । ଏହି ତିନୋଟି କବିତା ଯଥାକ୍ରମେ For 'The Fatherland, Free & Bell-Songର ଅନୁବାଦ ।

॥ କାନାଡ଼ାର କବିତା ॥

କବିତା

ଆମେ ଏବେ ରାଜ ହୋଇଛୁ
ପରସ୍ପର ଘରେ ରହିବା ପାଇଁ
ଯେ କୌଣସି ତନ୍ମୁ ଏଥିଲଗି ସଂପେକ୍ଷ ।

ଆମେ ଏଇ ସମୁଦ୍ର ବେଳାରେ ତାହା ପକାଇବା
ସୁବଧାରେ ରହିବାର ସମ୍ଭବେକା
ସମୁଦ୍ର ପକ୍ଷୀ ସେଠାରେ ବସିବା ପାଇଁ ସୁବଧା କରିଦେବା
ଝରଣା କୂଳର କୋଳମାନ ଖାଇବା

ସମ୍ଭବତଃ ଠିକସମୟରେ ଜାଣିପାରିବା
ହୁଲି ଡଙ୍ଗାର ଚାଳନା କୌଶଳ,
ଫଳରେ ଜୁଆରକୁ ପ୍ରତିଦିନ
ଭଟ୍ଟା ପଡ଼ିବାରୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବା ।

*

EARLE BIRNEY

କାନାଡ଼ାର ଖ୍ୟାତନାମା ସାହିତ୍ୟିକ । ସେ ଖ୍ରୀ.ଅ. ୧୯୦୪ରେ କାଲ୍‌ଭାର୍ଗ-
ଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିନ୍ତି । “କାନାଡ଼ାର କବିତା”ର ସଂପାଦକ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟରଣ୍ଟୋ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ମାନିତ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ । ତାଙ୍କର କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ହେଲା
—David and Other Poems, Now is Time, Memory No
Servant । କବିତା ବ୍ୟତୀତ ନାଟକ ଓ ସମାଲୋଚନାରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶିତ କବିତାଟି The Marriageର ଭାଷାନ୍ତର ।

॥ ମାର୍ଜିନ କବିତା ॥

ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି

ମୁଁ ଶିଶୁରକୁ କନ୍ଦିବାକୁ ଚାହୁଁଲି
 ଶୃଙ୍ଖଳା ଦୃଢ଼ାଶାର କଥା
 ମାତ୍ର ଶରୀର କଥାଟିକୁ କହି ଅଧିକ
 ଶରୀର କରବାକୁ ଯିବାବେଳକୁ
 ମୁଁ ଦେଖିଲି,
 ଶିଶୁର ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି ।

ଶିଶୁର ମୋତେ କନ୍ଦିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ
 (ଦୟାକର କେହି ହସନ୍ତ ନାହିଁ)
 ସେ ଦେଖିଲେ,
 ମୁଁ ସେଠାରେ ନାହିଁ,
 ଅନ୍ତତଃ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ।

*

ସ୍ଥିତି, ଲୁକ୍କାୟିତ ସତ୍ୟର

ଆମେ ବୃତ୍ତକାରରେ ନାଚି ନାଚି ଘୁରୁ
 ଏବଂ ଅନୁମାନ କରୁ
 ମାତ୍ର ଲୁକ୍କାୟିତ ସତ୍ୟ ମଝିରେ ବସିଥାନ୍ତି
 ଏବଂ ସବୁ ଜାଣନ୍ତି ।

✱

କଥା ଓ ବରଫ

କେତେକ କହନ୍ତି
ପୃଥିବୀ ଶେଷ ହେବ ଅଗ୍ନିରେ
କେତେକ କହନ୍ତି
ପୃଥିବୀ ଶେଷ ହେବ ବରଫରେ ।

ମୋ ଜାଣିବାରେ
ଯେଉଁମାନେ ଅଗ୍ନି ସପକ୍ଷରେ
ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଏକମତ ।

ମାତ୍ର ଯଦି ତାର ଧୁଇଅର ପାଇଁ
ତଳସ୍ତର ଘଟିବ
ମୁଁ ଭାବେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘଣ୍ଟାର ସହ
କହିବି ଯେ ଧୂସ ପାଇଁ
ବରଫ ମଧ୍ୟ ମହାନ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ।

*

ROBERT FROST (1874—1963)

ବିଶ୍ୱବିଶ୍ରୁତ ମାଜିନ କବି । କାବ୍ୟକୃତି ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠର Pulitzer Prize
ପାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାବ୍ୟସମ୍ମିଳନ—

North of Boston
New Hampshire
Mountain Interval
Complete Poems

In the Clearing ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଦିନୋଟି ଯଥାକ୍ରମେ Not All There, The
Secret Sits, Fire and Iceର ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ।

ଦାସ

* ଅଶ୍ରେଲିକ୍ ଓ * ଓଁ ଟାଟୁଲୁରେ
ଦେହ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଠାଇବି ଗଦାକର
ତା ଉପରେ ମାଟି ଚଳାଇ ଦିଅ ଏବଂ
ମୋତେ କାମ କରିବାକୁ ଦିଅ,
ମୁଁ ଦାସ, ସବୁକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେବି ।

* ଗେଟିସ୍ ବର୍ଗରେ ଦେହ ଗୁଡ଼ିକୁ
ଉଠାଇ ଗଦାକର
* ଘାସେସ ଓ ଭେରଡ଼୍ରେ
ଉଠାଇ ‘ଗଦାକର’
ତା ଉପରେ ମାଟି ଚଳାଇଦିଅ ଏବଂ
ମୋତେ କାମ କରିବାକୁ ଦିଅ ।

ଦୁଇବର୍ଷ...ଦଶବର୍ଷ...ଏବଂ
ସାକ୍ଷୀଗଣ ସ୍ବର୍ଗଲକକୁ ପରୁଷବେ,
ଏ କେଉଁ ସ୍ଥାନ ?
ଆମେ ଏବେ କେଉଁଠି ?
ମୁଁ ଦାସ
ମୋତେ କାମ କରିବାକୁ ଦିଅ ।

*

* ସମରବିଧିରୁ ଇତିହାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ।

ସୁଖ

ମୁଁ ସୁଖର ସଜ୍ଜ ପରୀକ୍ଷା କରି ଅଧ୍ୟାପକଗଣଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ଜୀବନର ଅର୍ଥ ବୁଝାନ୍ତି । ଏବଂ ମୁଁ ଖ୍ୟାତନାମା କ୍ଷମତାସୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖକୁ ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଗଲି, ଯେଉଁମାନେ ଅଜସ୍ରଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁପଣ କରନ୍ତି ।

ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ହଲାଇଲେ ଏବଂ ମୋତେ ଚାହିଁ ମୁରୁକ ହସିଲେ ସତେ ଯେପରି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ମୁର୍ଖ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ଦିନେ ଏକ ରବିବାରର ଅପରାହ୍ନରେ ମୁଁ * ଡେସ୍‌ପ୍ଲେନ୍‌ସ୍ ନଦୀ କୂଳକୁ ବୁଲିବାକୁ ଗଲି ଏବଂ ଦେଖିଲି ଦଳେ ହଞ୍ଜେରାୟକୁ ଗଛତଳେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ, ସେଥିରେ ଅଛି କିଛି ମଦ୍ୟ ଓ ଏକ ଆକେଡ଼ିଆନ ।

*

* Desplaines— ଉତ୍ତର ଆମେରିକାର ନଦୀ, ଯାର କୂଳରେ ଚକାଗୋ ଯହୁର ଅବସ୍ଥିତ ।

* ଆକେଡ଼ିଆନ୍— ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବିଶେଷ ।

ବାଡ଼

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ରୁତ ଆଗର ପଥର ଘରଟି ତଥାପି ସରିବା ପରେ
ମିଶ୍ରୀମାନେ ବାଡ଼କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଖୁଲିବ ରୋକିଆ ଅଗ ଲଗା ଲୁହାଛତରେ ତଥାପି ବାଡ଼ଟି,
ତା ଉପରେ ଯେ ପଡ଼ିବା ଯେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ସେ ଭୁଷି ପ୍ରାଣ ନେଇ
ପାରେ ।

ବାଡ଼ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ହା ପ୍ରତିରୋଧ ଏକକିଏ
ଜନତାକୁ ଓ ଯେତେ ବୁଲିବାପା, ସୁଧୁତ ପୁଣି ଖେଳିବା ଲାଗି ସ୍ଥାନ
ଖୋଜିବୁଲୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ।

ବାଡ଼ଟିର ଲୁହାଛତ ମଝିରେ ଗଲେ ବା ଖୁଲି ଅଗ ଉପରେ
ପାରି ହେବା ପାଇଁ ଚାହିଁଲେ, ମୃତ୍ୟୁ, ବର୍ଷା ଓ ଆସନ୍ତ କାଳ ବ୍ୟଗତ ଆଉ
କିଛି ପିବ ନାହିଁ ।

CARL SANDBURG (1878—)

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ସ୍ୱନାମଧନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ । ଅତ୍ରାହମ ଲଙ୍କନଙ୍କର
ଜବନ ଓ ଅନୁକରଣ “Always the Young Strangers” ଲେଖି ଖ୍ୟାତ
ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାବ୍ୟଗ୍ରନ୍ଥ ହେଲା—Chicago Poems, Smoke
and Stell, The People, Yes । ମୃତ୍ୟୁ କବିତାସବୁ ସଂକଳନେ
Grass Hapiness ଏବଂ A fenceର ଅନୁବାଦ ।

ଶୋକ

ପିଲାମାନେ ଶୁଣ,
ତୁମ ବାପା ମରିଯାଇଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ସ୍ବରୂପା କୋଟ୍‌ରୁ
ମୁଁ ତୁମ ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଜାକେଟ୍ କରିଦେବି,
ତାଙ୍କର ସ୍ବରୂପା ପେଣ୍ଟ୍‌ରୁ
କରିଦେବି ଲୁଗା ଛୋଟ ଟ୍ରାଉଜାର ।

ତାଙ୍କ ପକେଟଗୁଡ଼ିକ
ଯେଉଁଠି ସେ ରଖୁଥିଲେ ଚାନ୍ଦ ଓ ପଇସା
ଏବଂ ତା ଉପରେ ତମାଖୁର ଧୂଳି ବୋଲି ହେଉଥିଲା,
ଦାନ ମେଥିରେ ପଇସା ସଞ୍ଚ ରଖିବି
ଆଉ ସେଥିରେ ଖଟିବି ଛୁଣୁଝୁଣୁ ଚାନ୍ଦ ।

ଜୀବନ ନିଶ୍ଚୟ ଆଗେଇ ଚାଲିବ
ଏବଂ ମୃତ ଚନ୍ଦ୍ର ଫେରିବ,
ଯଦିନ ଭଲ ଲୋକମାନେହିଁ ଶୀଘ୍ର ମରନ୍ତି
ଜୀବନ ନିଶ୍ଚୟ ଆଗେଇ ଚାଲିବ ।

ତେଣୁ ଆଜି, ଏ ସକାଳେ
ଜଳଖିଆ ଖାଇନେ,
ଦାନ, ଔଷଧ ଖାଇନେ;

ଜୀବନ ନିଶ୍ଚୟ ଆଗେଇ ଚାଲିବ,
ମୁଁ ଏବେ ସେ କଥା ଭୁଲିଯାଇଛି ।

ବଧୂ

ତେ ଏପ୍ରିଲ୍
 କେଉଁ କାରଣକୁ ଆଉଥରେ ଆସୁଛ ?
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।
 ତୁମେ ମୋତେ ଆଉ ବଶଳୟର ଗନ୍ତମ
 ରୁପଦାର ଶାନ୍ତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।
 ମୁଁ ଯାହା ଜାଣିଛି ଠିକ୍ ଜାଣିଛି ।
 * ହୋକାସ୍‌ର ଖାଣ୍ଡାଗ୍ର ପରି
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ମୋ ବେକରେ ଉଠୁଛି ।
 ପୃଥିବୀର ଗର ଆଜି ମଧୁର
 ଜଣାପଡ଼େ ଯେପରି ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ତାହା କଣ ସୁରୁପ ?
 ମାଟିତଳେ ମଣିଷର ସମସ୍ତ ଜୀନକୁ
 .ମକ୍ଷିକାର ଗୋଟିପୋକ କେବଳ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି
 ଶାବନ ଆଜି ଏକ ଶୂନ୍ୟତା
 ଏକ ଶୂନ୍ୟ ପିଆଳ,
 ଅନାବୃତ୍ତ ସିଡ଼ିର ଦୋହ ।
 ତେଣୁ ପ୍ରତିଦିନ ଏ ପବିତ୍ର ତଳେ
 ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ହୋଇ ଫୁଲ ବଞ୍ଚି ବଞ୍ଚି
 ବୋକାଟି ଏ ଭଳି
 ଏପ୍ରିଲ୍ ଆସିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

—○—

*ହୋକାସ୍—ଉତ୍କଳ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଫୁଲ ଯେଉଁସବୁ ଫୁଟିବା ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ।

କବିତାଟିଏ

ଦୁଇପାଖେ ଜଳେ ମୋ ମଦୁମକଣ
 ଶୁଣି ଶେଷଯାଏ ରହିବ ନାହିଁ,
 ତଥାପି ହେ ବନ୍ଧୁ, ଶବ୍ଦ ହେ ମୋର
 ସେ ଯେ ପାରେ ମିଠା ଆଲୋକ ଦେଇ !

*

EDNA ST VINCENT MILLY (1892—1950)

ଏହି ବର୍ଣ୍ଣିତ ନାଟକ The Harp-weaver and other Poems
 ଲେଖି ପୁଲଟିଜର ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗୀତମାଳା Aria da capo
 ସୁପରିଚିତ । ତାଙ୍କର Collected Sonnets, Collected Lyrics,
 Conversation at Midnight ଓ Mine the Harvest ଅନେକ
 ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଦିନେଟି Lament Spring ଓ First Figର ସମ୍ମାନ ।

ଆନନ୍ଦ

ଯଦି ଆନନ୍ଦ ଦୁଃଖଠାରୁ କିଛି ଭଲ
 ମାତ୍ର ତାହା ମହାନ୍ ନୁହେଁ
 ଶାନ୍ତିର ମହାନ୍, ଶକ୍ତିର ମହାନ୍ ।
 ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ତାହା ଜଳେନା,
 ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ଶାଗୁଣୀ ପବନ ଉପରେ
 ତାର ଧୂସର ପକ୍ଷର ପାଲ ମେଲେଇ
 ଉଡେନା,
 ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ମାଲ ପବନ ଛୁଡ଼ା ହୁଏନା
 ଯଦି କେମାନେ ଜଳଧାର ଭଳି
 ତାର ଘାସ ବୁରଧାର ଖୋଳି ପକାନ୍ତି ।
 “ମୁଁ ପବନ, ପକ୍ଷୀ ବା ତାର ନୁହେଁ
 ଏବଂ ମୁଁ ଆନନ୍ଦ ଖୋଜେ ।”
 କୁମର ଜନ୍ମଗତ ଦୁଃଖତା :
 ତଥାପି ଶେଷରେ ମାରବତା
 ସେ ଆକାଞ୍ଚିତ ଆଖିକୁ ବୋଡ଼ାଇ ଦେବ ।

—O—

ROBINSON JEFFERS (1887—1962)

ଅନେକକାର ପରିଚିତ କବି । କବିଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ—Selected
 Poems of Robinson Jeffers, Be Angry at the Sun, The
 Double axe & other Poems, The Hungerfield & other
 Poems ବିଖ୍ୟାତ । ପ୍ରତାପିତ କବିତାଟି Joyର ଅନୁବାଦ ।

ଆଲିସ୍ତାନ, ପାର୍କରେ

ମାଙ୍କ ମାସ.....

କେନ୍ଦ୍ର ବରଫ ଉପରେ ଚାଲିଯାଇଛି
କେନ୍ଦ୍ର କିଛି ଚାହୁଁଛି, ଯାହା ସେ ନିଜେ
ମଧ୍ୟ ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ଯେପରି ଏକ ବୋଇନ
ଗତିନେ ଖର ଗୁଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଛି ଓ
ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ଯେପରି ଏକ ଗୀତାରୁ
ସ୍ତ୍ରୀଟି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଗୁଡ଼ି ଯାଇଛି ଓ
ଭୁଲି ଯାଇଛି ।

ଯେପରି ମଣିଷର ଏକ ଅନୁଭୂତି
ଘରଟି ଦେଖିବା ପାଇଁ
ଲେଉଟି ଆସିଛି ।

ପବନ ଜୋରରେ ବହୁଛି
ଅସମ୍ଭବ କଗିରୁ ମଧ୍ୟରେ ଓ
ତାର ଦ୍ରାପ୍ତାଗତ ତଳେ ।

WALLACE STEVENS (1879—1955)

ବଡ଼ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ଏ ତାଙ୍କର କାବ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ—Harmonium, The
Man with Blue Guitar, Collected Poems । ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିବା କବିତାଟି Vacancy in the parkର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ।

॥ ଗଣିୟ କବିତା ॥

ବିଦାୟ ହେ ବନ୍ଧୁ

ବିଦାୟ, ହେ ବନ୍ଧୁ ; ଆଉଥରେ
ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମକୁ ମୁଁ ହୃଦୟେ ରଖିଛି ।
ତୁମର ଫାର୍ଦ୍ ନୟନ ବଜେଇ
ଜଣାଏ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ପୂର୍ବମିଳନର ।

କଥା ନାହିଁ, ହତ ମିଳାଇବା ନାହିଁ, ଆମେ
ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ,
ଦୁଃଖ କରନାହିଁ, ହେ ବନ୍ଧୁ , ଏପରି କଳା
ପଡ଼ ନାହିଁ
ଜୀବନରେ ମରବା ନୁଆ କଥା ନୁହେଁ
ଏବଂ ବଞ୍ଚିବା ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ନୁଆ କିଛି ନୁହେଁ ।

—O—

SERGEY YESENIN (1895—1925)

ବିଶିଷ୍ଟ ରୁଷୀୟ କବି । ଜନ୍ମ କନ୍ସ୍ଟାଣ୍ଟିନୋପଲ୍‌ରେ ଗ୍ରୀ.ଅ. ୧୮୯୫ରେ ।
ବହୁ ଚିତ୍ରକଳାକାର କବିତା ଲେଖିଛନ୍ତି । କାବ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୁ ତାଙ୍କର ମହନୀୟ
ଅବଦାନ—

Radunitza, Goluban, Stikhi Skandalista
Stikhi (1920—24) ।

ପ୍ରକାଶିତ କବିତାଟି Farewell, My friendର ଅନୁବାଦ ଓ
ଲେନିନ୍‌ସ୍ତାଡ଼ର ଏକ ହୋଟେଲରେ ଆହୂତତା କରିବା ପୂର୍ବରୁ କବି ଏହି କବିତାଟି
ନିଜ ରକ୍ତରେ ଲେଖିଛନ୍ତି ।

ରୁମାନୀୟା କବିତା

ସେକ୍ସ ପିୟର

ସେକ୍ସପିୟର ପୃଥ୍ବୀକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ସାତଦିନରେ ।

ପ୍ରଥମଦିନ ସେ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଆକାଶ, ପଟାକ ଓ ଆତ୍ମିକ ଆବର୍ଣ୍ଣ

ଦ୍ବିତୀୟଦିନ ନଦୀ, ସାଗର, ମହାସାଗର ଓ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନସିକ ଅନୁଭବ

ଏବଂ ତାହା ସବୁ ଦିନ କଲେ

ହେମଲେଟ୍, କ୍ଲିପ୍ସ୍ ପିକର, ଆଣ୍ଡନି, କ୍ଲିପ୍ପାଟ୍ଟା ଓ ଅଫେଲିଆକୁ

ତାର ଅଧିକାରୀ କଲେ

ଅଫେଲେ ଓ ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଓ ତାଙ୍କ ବାଣୀରୁ

ଶୁଣିତ କାଳ ଯାଏ ।

ତୃତୀୟଦିନ ସେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କରି

ଶିଖାଇଲେ ସ୍ବାଦ ସବୁ ଆନନ୍ଦର, ପ୍ରେମର

ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର

ଇର୍ଷା, ଗୌରବ ଓ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ବାଦ

କୌଣସିଟି ବାଜି ନରଢ଼କା ଯାଏ ।

ଚତୁର୍ଥ କେତେ ଚରିତ୍ର ଆସିଲେ ଚଳନ୍ତରେ ।

ସହାନୁଭୂତିରେ ସୃଷ୍ଟି ସେମାନଙ୍କ ମଥା ଥାପୁଡ଼ିଲେ

ଏବଂ କହିଲେ

କେବଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଲୋଚକ ଓ ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟକୁ

ଅସ୍ଥିକାର ବାଜି ରହିଗଲା ।

ଚତୁର୍ଥ ଓ ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଦୃଷ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରଗଲ,
 ସେ ତାଙ୍କ ରହସିଆକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ
 ଗୋଡ଼ ଉପର ଓ ମୁଣ୍ଡ ତଳ କରି ନାଚିବାକୁ
 ଏବଂ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଗଜା, ସମ୍ରାଟ ଓ
 ଅନ୍ୟ ଭାଗ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୌତୁକ ପାଇଁ ।

ଷଷ୍ଠଦିନ ସେ ସମାଧାନ କଲେ କେତେ ଶାସନରେ ସମସ୍ୟା

ସେ ଏକ ଝୁଡ଼ର ଅଭିସନ୍ଧି କଲେ
 ଏବଂ ଗଜା ଲିଅରୁକୁ ଶିଖାଇଲେ କେଉଁପରି
 ପାଳର ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ ।

ତଥାପି କିଛି ଆବର୍ଜନା ସେ ଛାଡ଼ିଗଲେ
 ପୃଥ୍ବୀ ସୃଷ୍ଟିରେ
 ଏଣୁ ସେ ସୃଷ୍ଟିକଲେ ଚୂଡ଼ାପୃ ଚିରର୍ଥ ।

ସପ୍ତମଦିନ ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ
 ସୃଷ୍ଟିପାଇଁ ତଥାପି କଣ ବାଙ୍କରନ୍ଧିଗଲା ।
 ମଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦୋଶକଗଣ ଯେତେବେଳେ
 ଭରିଥିଲେ ପୃଥ୍ବୀକୁ ପ୍ରଭୁର ପକ୍ଷରେ
 ତେଣୁ ସେକ୍ସପିଅର୍ ଠିକ୍‌କଲେ
 ଏତେ ପରିଶ୍ରମ ପରେ ଦେଖିବେ ନିଜେ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ

ମାତ୍ର ଆଦ୍ୟରେ ସେ ଯେଣୁ
 ହୋଇଥିଲେ ସପ୍ତର୍ଷି ଶ୍ରୀମତ ଓ ନିଶିଚିତ
 ମରିଗଲେ କ୍ଷଣକାଳ ପାଇଁ ।

ଆଉ ବିଶ୍ୱାସ

ମୋ ପୁଣିଟି ତା ବାମ ଚଳିପାରେ

ନିଜକୁ ଧୋଉଛି ।

ଆଉ ଏକ ସମୟ ନିଶ୍ଚିତ ।

କାରଣ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି

ସେ ଯେତେବେଳେ ତାର ବାମ ଚଳିପାରେ

ଦେହ ଧୋଇଛି

ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ି ଉଠିଛି

ଆନ୍ତର୍ଜାତକ ହୃଦ ।

କିପରି ସେ ଦେଖିପାରେ ପାଞ୍ଚଟି ମହାଦେଶକୁ ?

ହୋଇପାରେ ତା ଆଖିରେ ପୁରୁଷକୁ ପିଆନ୍ *

ଯେକ ଜାଣିପାରେ ପୃଥିବୀର ଇତିହାସ

ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ ।

ମୁଁ କାନ୍ଦି ଉଠିଲି

ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ମୋ ପିଠିରେ ମୁଁ ଓ

ଆତ୍ମାମୟ ସ୍ୱର୍ଗ ଦୁହେଁ ବନ୍ଧା

ଶେଷ ଘଟଣାଟି ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଅପେକ୍ଷାରେ,

ଏକ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲତା ବସନ୍ତର ।

ଛୁଣାଳୀ,
 ବାହାର ଯା ଓ ମୁଣା ଧର
 ଆଉଁଶରେ ମହା ସମରର ବନ୍ଦନ
 ଖୋଲି ଦେ' ନା

—O—

* ପିତନ— ଗ୍ରୀକ୍‌ସ୍‌ସର ଚରଣ ସର୍ପାସୁର

MARIN SORESCU

ଜନ୍ମ ଖ୍ରୀ.ଅ. ୧୯୩୭ରେ । ସାଂପ୍ରତିକ ରୁମାନସ୍‌ସା ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରତିଭା । ତାଙ୍କର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ କାବ୍ୟ-ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଲା—Alone Among the Poets, Death of the Clock, Poems, Done Quixote's Youth । କବିତା ବ୍ୟତୀତ ସାହିତ୍ୟ-ସମାଲୋଚନା ଓ ନାଟକ ରଚନାରେ ସିଦ୍ଧ ।

ଏବେ Encounterରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା କବିଙ୍କ Shakespear ଓ Superstition କବିତାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ହେଉଛି ମୁଦ୍ରାକ କବିତା ବୁଦ୍ଧି ।

॥ ଆର୍ମେନୀୟା କବିତା ॥

ବିଦୁଷକ

ପବନ କେଉଁଠାରେ ରହେ ?

—ପାପାଦରେ

ଏବଂ ଅବଶ୍ୟ ଆମର ନାକରେ ।

ମାରିକତା କେଉଁଠାରେ ମରେ ?

—ଜପନେସନରେ

ଏବଂ ଆମର ଅବରୁଦ୍ଧ କାନରେ ।

କେଉଁଠି ଆମ ଚପୁରକୁ ନିଃଶେଷ ହୁଏ ?

—ପୁରାତନ ଶତ୍ରୁର ନଖରେ

ବଜାନଖ, ଯାହା କଇଁଚର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥାଏ ।

ମୁଣି ପରୁ କେଉଁଠି ଢାଙ୍ଗେ ?

ଦୁଇହାତ ତଳର ଓଳନରେ

ଏବଂ ଉତ୍ତକୁ ଫୋପରେ ।

ପ୍ରଜ୍ଞା କେଉଁଠି ଜନ୍ମେ ?

—ମଥାରେ ନୁହେଁ

ମାତ୍ର ଆମର ଶରୀରେ ।

ଆମର ମୁକ୍ତି କେଉଁଠାରେ ?

—ଆମ ହାତରେ

ମାତ୍ର, ହାତ;

ଆମ ହାତରେ ନୁହେଁ !

—○—

PARUIR SEKAK

ଜନ୍ମ ଖ୍ରୀ ୧୧୨୫ରେ । ସାଂପ୍ରଦିକ କାବ୍ୟ ଚେତନାର ସଫଳ ପ୍ରୟୋଗ ଭଣ୍ଡ
ଆର୍ମେନୀୟା କବିତାରେ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୂତନ ଗାୟ । ଆର୍ମେନୀୟାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନିତ
କାବ୍ୟକାର । ଏହି କବିତାଟି The Buffonର ଶ୍ରୀକାନ୍ତର ।

॥ ଇଂରାଜୀ କବିତା ॥

ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ.....

ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ମୁଁ ଯେବେ ମେଳାକୁ ଗଲି
 କିନ୍ତୁ ପରସା ମୋ ପକେଟରେ ଥିଲା
 ଏବଂ ମୁଁ ଘାତ ସମୟ ଧରି
 ଯାହା କଣି ପାରିବ ନାହିଁ ତାହା ଚାହିଁ ରହୁଥିଲି ।
 ଆଜି ସେଦିନ ବଦଳିଛି, ମୁଁ ପାରିବି
 ଯଦି କିଛି କଣିବାକୁ ଚାହେଁ,
 ଏବେ ପାଶେ ଅର୍ଥ ଅଛି, ମେଳା ମଧ୍ୟ ଅଛି,
 ମାତ୍ର ସେଇ ଯୁବକଟି କେଉଁଠି ହଜିଛି ?
 ଦୁଇରେ ଦୁଇ ମିଶି ଚାଲି ହୁଏ
 ପାଞ୍ଚ କବା ତେନି ହୁଏ ନାହିଁ,
 ଏଇ ସତ୍ୟ ଗ୍ରହଣରେ ମଣିଷ ହୃଦୟ
 ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଛି
 ଏବଂ ପାଉଥିବ ତରକାଳ ପାଇଁ ।

ପଥର ଲୁହା ଏବଂ.....

ପଥର, ଲୁହା ଏବଂ ରାଜପଣ ଝୁରିଯାଏ
 ଓ ବଣ୍ଟାଯ; କଅଣ କା ଅଶ୍ରୁର୍ଯ୍ୟ ଏଥିରେ ?
 ଦାସକୁ କେବଳ ଲଟକାକୁ ଛୁଡ଼ିଦିଅ
 ମୁଁ ଥିବି ତାହାର ତଳରେ ।

ଯେତେ ଗଣ୍ଠି ପ୍ରେମିକ ପଳାଏ
 ସମସ୍ତ ଯାଏ ହୁଲୁ ହେଇ
 ଶୋଇଛି ଏଇଠି ଚରଦିନ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଭ୍ରମର ପ୍ରଣୟୀ ।

—୦—

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇଂରେଜ କବି A. E. Housmanଙ୍କ Where first my
 way to fair ଏବଂ Stone, Stell, Dominions pass କବିତାର
 ଅନୁବାଦ ।

ବଗିଚା କାନ୍ତିରେ

ବଗିଚା କାନ୍ତିରେ ମୁଁ ପ୍ରେମିକା ସହ ସାକ୍ଷାତ କଲି
 ସେ ବଗିଚାରେ ତାର ବରପଶୁଭ୍ର ପାଦ
 ଚଳାଇ ଆସିଲ,
 କହିଲ, ପ୍ରେମକୁ ସହଜ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କର
 ଯେପରି ପଥ କଅଁଳେ ଗହ୍ୱରେ,
 ମାତ୍ର ମୁଁ ଯୁବକ ଓ ବୋକା ଥିଲି
 ତେଣୁ ତା କଥାରେ ଏକମତ ହେଲିନାହିଁ ।

ନୟା ଶାବର ଏକ ପାନ୍ଥରରେ
 ଆଉଁସରେ ମୁଁ ପ୍ରେମିକା ସହ ଛୁଡ଼ା ହେଲି
 ଏବଂ ସେ ମୋ କାନ୍ତି ଉପରେ ବରପଶୁଭ୍ର ହାତ ରଖି
 ଆଉଁସ ପଡ଼ିଲ,
 କହିଲ, ଶାବନକୁ ସହଜ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କର
 ଯେପରି ଘାସ କଅଁଳେ ନୟା ବରରେ,
 ମାତ୍ର ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଯୁବକ ଓ ବୋକା ଥିଲି
 ତେଣୁ ଆଜି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତଳ ଲୁହରେ ।

*

ବିଶ୍ୱବ୍ରତ କବି W. B. Yeatsଙ୍କ Down
 by the Salley Gardens କବିତାର ଇଂରାଜୀ ।

ଯେତେବେଳେ

ଯେତେବେଳେ ମୋର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସିବ
ମୋ କବରରେ କାହାର ଅନ୍ତ ନ ଝୁ
କୌଣସି ଅନ୍ଧକାର ସେଠାରେ ନ ଘୁରୁ ।
ଅସୀମ ଡାକିନେଉ ତାର ପ୍ରେମିକକୁ,
ଦିଅ ମୋତେ ସମଗ୍ର ଆକାଶ ।

ଯେଉଁଠି ସେ ପ୍ରମୋଦ ଆଲୋକ
ପୃଥିବୀ ଉପରେ ପଦଚୁରଣ କରେ,
ଏବଂ ତାର ମାରକ ଚାରିପଟେ
ଦାସରେ ଭରିଦିଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା
ମୁକୁଳତ କରେ ପୁଷ୍ପକୁ,
ସେଇଠି ମୋତେ ମୃତମାନଙ୍କୁ
ପୁଲକିତ ପ୍ରାଣରେ “ଶୁଭରାଷ୍ଟ୍ର”
ଜଣାଇବାକୁ ଦିଅ ।

*

ଏହା George W. Russell's When
ଶୀର୍ଷକ ଚିତ୍ରର ଅନୁବାଦ ।

ସୁଧା

ମୁଁ ଏକ ଗୁପ୍ତା ଭଳି ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆସେ
 ବସିପଡ଼େ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ ।
 ମୋତେ କେ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ପରସ୍ପର ବୁଝି ଥାନ୍ତି
 ଓ ବୁଝନ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ମୁହିଁ ସେଇଠାରେ ।

ମୋର ନୀରବତା ଯଥା ଗୋଟିଏ କ୍ରୀଡ଼ା
 ଯୋଗଦେଏ ଯାହା ଶିଶୁଙ୍କର ଖେଳଘର ।
 ଏହା ହିମଶୀତ ବୃକ୍ଷର ତୁଷାରପତର ଗର୍ଭରତା
 ଦହିଁ ପକ୍ଷୀମାନେ ମରଯାନ୍ତି ପାହାନ୍ତି କାଳରେ ।

ଆକାଶ ଓ ପୃଥିବୀରୁ ବନ୍ଧୁକର ପତ୍ର ସୈନ୍ୟଗଣ
 ଦଳନ, ଆହମଣ ଓ ଧ୍ବଂସ କରିଯାନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ମୁଁ ସୈନ୍ୟଠାରୁ ଉପକର ଅତି
 ବରୁ କୁଁ ଆହୁର ଶ୍ରେଣୀ ।

ରଜା ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ବିଅନ୍ତ ଆଦେଶ
 ମୁଁ ଆଦେଶ ଦିଏନା କାହାକୁ,
 ମାତ୍ର ମୁଁ ଶୁଣାଯାଏ ରଜାଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭବରେ
 ଆଦେଶ ମୁଖର ଏକ ବକ୍ତାଠାରୁ ବେଶୀ ।

ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମୁଁ କରେ ନାହିଁ, କରେନାହିଁ କିଛି କାମ
ନଗ୍ନ ଯାହା କିଛି ମୋର ଅନ୍ତର ସୁଜାଣ ।

ମୁଁ ଶୁଧା,
ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷ ଅନୁଭବ
ପ୍ରତି ଜୀବନ୍ତର ।

*

ସୁପରିଚିତ ବନ୍ଦ Laurence Binyonଙ୍କ Hungerର
ଭାଷାନ୍ତର ।

କମଳୀୟା

କୌଣସି ମଣିଷର ଚାହିଦାରୁ ବଳ
ଏ ତନୋଟି ଅତି କମଳାୟ ।

ପ୍ରଥମ : ଏକ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଇତି
ଯେତେବେଳେ ଘାସିଯାଏ ପାଲ ମୁକ୍ତି କରି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ : ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ପବନ
ଯେତେବେଳେ ଖେଳୁଥାନ୍ତି ଶବ୍ଦର କ୍ଷେତ୍ରରେ ।

ତୃତୀୟ : ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
ଦେଖାଏ ସେ ଯେତେବେଳେ ଶିଶୁଟିକୁ
ତାର ଜନ୍ମର ପୂର୍ବରୁ ।

*

କବି W. H. Daviesଙ୍କ The Beautiful
ଅନୁବାଦ ।

ଗୋଟିଏ ରାତି

ଗୋଟିଏ ରାତି କେବଳ
 ସେ ମୋ ଛୁତରେ ଶୋଇଥିଲେ
 ବିଦ୍ୟୁତର ଗତି ଲଳି ସେ ରାତି ବିତିଗଲା,
 ତା'ପରେ ସେ ସବୁ କିଛି ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ
 ସକାଳର ଆଲୋକ ମଧ୍ୟରେ;
 ମୁଁ ନାଶ ମାତ୍ର
 ତେଣୁ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ତାକୁ
 ଅନ୍ୟ ଜଣେକର ଛୁତ ଧରି ରଖିଛି
 ଅନନ୍ତ ରାତି ଧରି,
 ଆଜି ସେ ସବୁ କିଛି ଛାଡ଼ି
 ଆଉ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି ସକାଳର ଆଲୋକ ମଧ୍ୟରେ,
 ସିଏ ପୃଥିବୀ, ତାଙ୍କର ଜନନୀ
 ତେଣୁ ସେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବା ପାଇଁ ଶକ୍ତ ନାହିଁ ।

—୦—

ଏହି କବିତା Wilfrid Gibsonଙ୍କ ପୃଷ୍ଠା One
 Nightର ଅନୁବାଦ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଜନ୍ମ

ମୁଁ ଜାଣେ, ଜଣେ ପକ୍ଷୀର ଗଛକୁ ସବୁଠୁ ଭଲପାନ୍ତି
 ଏବଂ ଅନେକେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ବିହୀନ ଜନ୍ମକୁ,
 ମାତ୍ର ମୁଁ ଭଲପାଏ ଯାହାକିଛୁ ସପୂର୍ଣ୍ଣ-ବ୍ୟକ୍ତି;
 ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଜନ୍ମ, ଖବୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଶସ୍ୟଭରା ସେତର
 ତରଙ୍ଗ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକେ ମୁକୁଳିତ ଫୁଲର ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି,
 ମୁଁ ପ୍ରଶଂସା କରେ ଯେଉଁନାହିଁ ବୁଦ୍ଧମଣ୍ଡା ଓ ନମ୍ର
 ଏବଂ ଯେ ପୁରୁଷ ଦେଖାଏ କଷ୍ଟ ଉପାଜିତ
 ତା ହାତର କ୍ଷମତା
 ଅବା ପ୍ରଭର ଶାସ୍ତ୍ର ବିବରଣୀ ।

ଚବିତାଟି Clifford Baxଙ୍କ Full Moonର
 ଭାଷାନ୍ତର ।

ରାତିର ଅଜସ୍ର ଆଖି

ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅଜସ୍ର ଆଖି, ଦିନର ଗୋଟିଏ
 ଚଥାପି
 ପୃଥ୍ବୀ ଆଲୋକ ମରେ
 ସୂର୍ଯ୍ୟର ମୃତ୍ୟୁରେ ।

ମନର ଅଜସ୍ର ଆଖି, ହୃଦୟର ଏକ
 ଚଥାପି
 ଜୀବନ ଆଲୋକ ମରେ
 ପ୍ରୀତିର ଜନ୍ମରେ ।

—୦—

ମୁଦ୍ରିତ କବିତା F. W. Bourdillonଙ୍କ The
 night has a thousand eyesର ଅନୁବାଦ ।

ବୃଦ୍ଧା

ପବନ ସ୍ଥାନରେ
 ଏକ ଧଳା ମହମବର୍ଣ୍ଣ ଭଲ
 ଆୟୁରସ ମୁଖର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଶୀତଋତୁରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଶେଷ ଆଲୋକ
 ନାଶ୍ତ ତାର ଶେଷ ଶବ୍ଦରେ ।

ସନ୍ତାନମାନେ ତାକୁ ଶୁଣି ଯାଇଛନ୍ତି
 ଏବଂ ତାର ଚିନ୍ତା ଆଜି ସ୍ଥିର
 ଯେପରି ଜଳାଧାର
 ଭରଣ ଏକ ମିଲ୍ ନିକଟରେ ।

*

ପ୍ରକାଶିତ କବିତାଟି Joseph Campbellଙ୍କ
 ରଚିତ The Old Womanର ଅନୁବାଦ ।

ଶାରତ

ଶୀତଳ ଶରତର ରାତି

ମୁଁ ବୁଲି ବାଡ଼ାରିଲି

ଦେଖିଲି,

ଲଳ ରଙ୍ଗର ଜହ୍ନ

ସଦ୍ୟ ଓ ସୁସ୍ଥ ଶୁଣିଟିର ମୁହଁ ଭଲ,

ଯିଏ ବାଡ଼ ଉପରେ ଆଉଜି ପଡ଼ିଛି ।

ମୁଁ ତାକୁ କିଛି କହିବା ପାଇଁ ଛୁଡ଼ା ଦେଲି ନାହିଁ,

ମାତ୍ର ଦୂର ଦୂର ଅନାଇଲି,

ଦେଖିଲି,

ଶୁଭିଆଡ଼େ ଅପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣ ତାରକାଗୁପ୍ତକ

ସହସ୍ର ପିଲଙ୍କ ଭଳି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ମୁହଁରେ

ବୁଦ୍ଧି ଛନ୍ଦି ।

ଡକର ଉଦ୍ଧୂରେ

ମଧ୍ୟ ରାତି :

ନିଶ୍ଚୟ ଡକର ଉଦ୍ଧୂରେ

ଦଉଡ଼ି ବନ୍ଦା ଘାଟି ମାସୁଲ୍ ଅଗ୍ରଭରରେ

ଜଳ ଝଲୁଛି ।

ସତେ ଅବା ପିଲାଙ୍କ ବେଲୁନ୍ତିଏ,

ଖେଳ ପରେ ସେମାନେ ଚାହା

ଭୁଲି ଗୁଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ।

—୦—

ପ୍ରକାଶିତ କବିତାଦ୍ରବ୍ୟ ବିଶ୍ୱଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ରକଳାକାର କବି
T. E. Hulmeଙ୍କ Autumn ଓ Above the
Dockର ଉପାନ୍ତର ।

ଘୃଣା

ଅନ୍ଧକରେ ମୁଁ ଘୃଣା କରୁଥିଲି ଜଣେ ପାଥିକୁ
 ତାରଣ ସେ ମୋର ଆତ୍ମିକ ତଳାଶକୁ ସୀମୀତ କରିଥିଲା
 ଏବଂ ତା' ପରଠୁ ସମ୍ପର୍କ ହରଣ କରି ଦେଇଥିଲା ।

ଯଦି କେହି ତାକୁ ମାରି ଦେଇଥାନ୍ତା
 ମୁଁ ଭରୁଛି, ଆନନ୍ଦରେ ମୋ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ ଉଠିଥାନ୍ତା,
 ଏବଂ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଥାନ୍ତୁ
 ମୁଁ ତାକୁ ପାଇ ଆନନ୍ଦ ଉନ୍ନତ ହୋଇ ଦୃଷ୍ଟା କରିଛି !

ମାତ୍ର ଆଜକୁ ସପ୍ତାହକେ ଶୁଣାଗଲା
 ମୋର ସେଇ ଶତ୍ରୁର ଶରୀର କବର ପାଇଛି,
 ମୋ ହୃଦୟ ଭାବନାକୁ ହୋଇ ଉଠିଲା
 ଓ ଶବ୍ଦମାନ ଦେଲା ।

କେବଳ ପବନ ଓ ଆକାଶରୁ ଶୁଣାଗଲା
 “ଶତ୍ରୁର ଭ୍ରମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଦୟା ରଖିଛନ୍ତି ।”

*

Herbert Palmerଙ୍କ ସଂସ୍କୃତ Hato କବିତାର ଅନବାଦ ।

ସେମାନେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ନୁହନ୍ତି

ସେମାନେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ନୁହନ୍ତି,
ଆମର ଅଶ୍ରୁ, ହସ, ପ୍ରେମ, କାମ ଓ ଦୃଶ୍ୟ :
ହାର ପାରି ଦେଲ ପରେ
ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶ ଆମଭିତରେ ରହେ ନାହିଁ ।

ସେମାନେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ନୁହନ୍ତି,
ମଦ୍ୟ ଓ ଗୋଲପର ଦିନରୁଡ଼ିକ
ଏକ କୁହୁଡ଼ିଆ ସ୍ବପ୍ନ ଭିତରୁ
ଆମର ରସ୍ତା ପ୍ରକାଶ ପାଏ
ଏବଂ କା'ପରେ ଏକ ସ୍ବପ୍ନଭିତରେ
ତାହା ହଜିଯାଏ ।

*

ଏହା ପ୍ରଚ୍ଛଦବୀଥୀ ଇଂରେଜ କବି Ernest Dowsonଙ୍କ
ଭରିତ They are Not Longର ଅନୁବାଦ ।

ହାତ ଧରିବା

କୁମେ ପ୍ରେମ କରୁଥିବା

କାହାର ହାତ ଧରିଲେ

ଦେଖିବ, ତାହା ସୁନ୍ଦ ପିଞ୍ଜୁରୀ.....

ଛୋଟ ଛୋଟ ପକ୍ଷୀମାନେ ଗୀତ ଗାଉଛନ୍ତି

ସରସିତ ଡେଇଁ ଡେଇଁକା ସବୁଜ ପ୍ରାନ୍ତରେ

ଏବଂ ହାତର ଗଣ୍ଠର ଉପତ୍ୟକାରେ ।

—୦—

କବିତାଟି Robert Blyଙ୍କ Taking the
Handsର ଅନୁବାଦ ।

ସନ୍ତାନ ସ୍ତ୍ରୀ

ଗଣ୍ଡର ବନ୍ଧ :

କସାରେ ପାଗମାନେ ଦୁମୁରୁଥିବାର ଶୁଣିଲି,
ପ୍ରତି ଉପରେ ଏକ ଶିଶୁର ହାତର ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭଳି
ଅତି କୋମଳ ।

ମୁଁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି—

“ହେ ପାଗ, ସ୍ତ୍ରୀର ଭ୍ରମର ବନ୍ଧକର

(ମୋ ପ୍ରତିରେ ଲୁହର ପୁର୍ଣ୍ଣ)

ଆହେ, ମାରକ ହୁଅ,

ଜଣେ ସନ୍ତାନସ୍ତ୍ରୀ ମାଆ ଶୁଣୁଛି ।”

✱

ଏହା Padraic Columଙ୍କ ରଚିତ No
Child କବିତାର ଅନୁବାଦ ।

ତଥାପି.....

ତଥାପି

ପୁରସ୍କୃତ ଆଜି ବି ମଣିଷ
ନିଜକୁ ମୂଲ୍ୟ କରୁଛି ।

ନେତୃତ୍ୱ ଚରିତ୍ରଟି ମୁଦ୍ରାରେ
*ସୁତାସ୍ ଶ୍ରୀଷ୍ଟକୁ ନୁହେଁ,
ନିଜକୁ ଦେଖୁ ।

*

ଡାକ୍—ଇସ୍ତାଗିତାସ୍ ଯିହୁଦା, ଯୀଶୁଙ୍କର ଦ୍ୱାଦଶ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ସେ ମାତ୍ର ଚରିତ୍ରଟି ମୁଦ୍ରା
ଲେଖରେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକାର୍ଥକ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ
କରି ଦେଇଥିଲେ ।

ଚରିତ୍ରଟି Hester Cholmondeleyଙ୍କ ରଚିତ
Still....ର ଛାପାଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଦିନମାନେ

ଦିନମାନେ କାହିଁକି ?

ଯେଉଁଦିନମାନଙ୍କରେ ଆମେ ଜାଣିଛୁ ।

ସେମାନେ ଖୁସିରେ ଥାଆନ୍ତି,

ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆମେ କେଉଁଠି ବଞ୍ଚି ପାରିବୁ ?

ଓଃ, ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ

ସୁବେଳିତ ଓ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଡାକିଆଣେ,

ସେମାନେ ତାଙ୍କର ଲମ୍ବା କୋଟ୍ ପିନ୍ଧି

ପଡ଼ିଆରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ।

✽

ହୃଦୟର ମଣିଷ

ହେ ଚନ୍ଦନୀ
ମୋ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟକୁ ଚାହିଁ
ଏବଂ ସେଠାରେ କଅଣ ଦେଖିଲ
ମୋତେ କହ ।

ଆମର ଜୀବନ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବର
ଗଳ୍ପ କରୁଛି,
ତୁମେ ଏହି ହୃଦୟରେ ରୁଜୁ
ଦେଖିଛ
ଏବଂ ମୁଁ ତୁମ ମନର ଦ୍ଵିତୀୟ ସମୀକରଣ ପ୍ରତି
ଅଳ୍ପ ବୁଝେ ।

ମାତ୍ର ମୁଖର ମଣିଷ
ହୃଦୟର ମଣିଷଠୁ ଭଲ
ଏବଂ ତୁମେ ମୋ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟକୁ
ଦେଖି ପାରିବ ନାହିଁ ।

— ୦ —

କବିତାଟି କବି David John Linesଙ୍କ Man of
Heartର ଭାଷାନ୍ତର । ଏହା Encounterରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

କୁହନ୍ତୁ ହଁ ବା ନା .

ମୃତ୍ୟୁ କେବଳ ବଜାରର ଏକ ବୈଷୟିକ ସଂଶୋଧନ
 ଏକ ନୂତନ ରୂପଲଗି ଶକ୍ତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ,
 ଗୋଟିଏ ଆକାଞ୍ଚ୍ଛାର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ।
 (କାହାର ଆକାଞ୍ଚ୍ଛା ?)

ପୁସ୍ତକଟିର ସଂସ୍କୃତିକ କବି Robert Pen Warrenଙ୍କ Say, Yes
 Or No ର ଅନୁବାଦ ।

ଶବ୍ଦବିହୀନ

ମୁଁ ଘୋଷଣା କରିବି
 ଏକ ଶବ୍ଦବିହୀନ ଦିବସ
 ଅଧରରେ ପକ୍ଷୀ ଏ ରମ୍ଭି ।
 କେ ଉତ୍ସବ ପାଳିବ ହେବ
 ବେ ବସ୍ତାନତାର ।

ବେ ଘୋର ସଜାତ ସବୁ ଗୀତ ହେବ
 ବେବସ୍ତାନ ନାଟକ ସବୁ ଅଭିନୀତ ହେବ
 କିନ୍ତୁ ନୂତନ ମେଘ ପ୍ରସାରିତ ହେବେ
 ଆକାଶକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ
 ସମାଲୋଚକଗଣ ନୀତିବଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନେବେ ।

ସାବଧାନ ପରେପର ଆଖିରେ
 ଆମେ ଗତାଗତ କରିବୁ
 ଗତାଗତ କରୁଥିବୁ
 ସଂଧ୍ୟାକୁ ମନର ଡ଼ାଲୁନାଶ୍ଚାକ ଆସିବ
 ପାଗଳର ଗୀତ ଚୁପି କଥାରେ ପରିଣତ ହେବ ।
 ଏକ ଶବ୍ଦବିହୀନ ଦିବସ ସପ୍ତାହ—
 ତାହା ନିଶ୍ଚୟ କରିବ ।

—O—

ତାର ମୃତ୍ୟୁପରେ

ଦେଖାଗଲା

ଯେଉଁ ବୋମା ସେ ଫିଙ୍ଗିଥିଲା

ତାହା ତେି ଦେଇଛି ଅଗଣିତ ସୌଧ ।

ଯେଉଁ ଏସିଡ୍ ସେ ଛୁଆଁଥିଲା

ତାହା ଖୋଲି ଦେଇଛି ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ ଅନର ଆଖି ।

ଯେଉଁପରି ସେ ଦୁଷିତ କରିଥିଲା

ସେଥିରୁ କେଉଁଟିମାନେ ପାଇଛନ୍ତି ସୁରକ୍ଷାବଳଣୀ ମାତ୍ର

ଯେଉଁ ଉତ୍ସବର ବାଜ୍ୟର ଗଛ ସେ ଗୋଡ଼ିଥିଲା

ତାର ପ୍ରଭକୁ ଆମେ ଉପହେଗ କରିଛୁ

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଭବେ ।

ସରକାର ଘେଷଣା କରିଛନ୍ତି

ତାର ଜନ୍ମ ବର୍ଷିକରେ ସମଗ୍ର

ଦୁଇମିନିଟ ମାଇଁ ବିଭାଜିତ ହିଂସ୍ରତାରେ

ଉନ୍ମୁଖି ହେବେ ।

— * —

କବିତାଟି ସାଂପ୍ରତିକ କଂଗ୍ରେସ ସାହିତ୍ୟର ବଣିଷ୍ଟ ଭବ Norman Mac Caigଙ୍କ After His Death ଭାଷାନ୍ତର । ଏହା ଖ୍ରୀ ୧୯୭୭ ଜୁନ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଞ୍ଜିର Encountereରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରନ୍ଥ—

ଧର୍ମ ଓ ଝୁଲଣା ॥ କବିତା ॥

ଅବଶାର ॥ କବିତା ॥

ସୃଷ୍ଟି ଓ କୃଷ୍ଣ ॥ ସମାଲୋଚନା ॥

—*—

ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ—

ସୃଷ୍ଟି ଓ କୃଷ୍ଣ (୨ୟ ଭାଗ) ॥ ସମାଲୋଚନା ॥

ଉପନ୍ୟାସ ସଂପର୍କରେ ॥ ପ୍ରବନ୍ଧ ॥

ଜରନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରଚ୍ଛାଦିନୀ ॥ ସଂପାଦନା ॥

ଶ୍ରୀଷ୍ଟଦାସ ରଚନାବଳୀ ॥ ସଂପାଦନା ॥

—*—